

NOVADNIEKS



LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

● OTRDIENA, 2012. GADA 25. SEPTEMBRIS ● Nr. 71 (8246) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,53

Līvānu novadā gatavi apkures sezonai

2. lappusē

Būs izstāde par Zilākalna Martu

3. lappusē

Jānim Streičam dzimšanas diena

5. lappusē

Aizsardzības ministrs Preiļos tikās ar jauniešiem un zemessargiem



● Jaunsargu programma Preiļu 2. vidusskolā tiek īstenota jau vairāk nekā desmit gadus. Uz tikšanos ar aizsardzības ministru Arti Pabriku (attēlā pirmajā rindā vidū) bija ieradušies arī jaunsargi no Jaunaglonas un Rēzeknes. Ministram nācās atbildēt uz jauniešu jautājumiem ne vien kā valstsvīram, bet arī vienkārši kā cilvēkam. Foto: A.Šņepsts

Pagājušajā ceturtdienā, 20. septembrī, Preiļos darba vizītē apmeklēja aizsardzības ministrs Artis Pabriks. Viņš tikās ar skolu jauniešiem, jaunsargiem, novada domes vadību, kā arī apmeklēja Zemessardzes 35. bataljonu.

Viens no ministra vizītes mērķiem — tikties ar jauniešiem, kurus interesē militārā joma. Šajā sakarā Preiļu 2. vidusskolā, izglītības iestādē, kurā ir stabila jaunsardzes tradīcijas, uz sarunu bija ieradušies jaunsardzes pārstāvji no Jaunaglonas un Rēzeknes. A.Pabriks sarunā atzina, ka jaunsardze ir vienīgā jauniešu organizācija, ko uz tur valsts un kas veicina patriotisma jūtu rašanos, dod iespēju jaunajiem cilvēkiem jau skolas laikā labāk sagatavoties nākotnes darbam dažādās nozarēs gan valsts dienestā, militārajā sfērā, policijā, gan ugunsdzēsības un

glābšanas dienestā. Tāpat ministrs jauniešus informēja, ka jau tuvākajā laikā tiks izsniegti jaunie formas tērpi, kas šogad kļūvis iespējams pēc finansējuma palielināšanas. Viņš arī uzsvēra, ka tuvākajos gados lielāka uzmanība tiks veltīta jaunsardzes kustības paplašināšanai, tāpēc nepieciešams lielāks pašvaldību atbalsts.

Kā pastāstīja Preiļu 2. vidusskolas direktors Oļegs Hļebņikovs, skolā jaunsargu programma tiek īstenota jau vairāk nekā desmit gadus un tiek vērtēta ļoti pozitīvi. Pēdējā laikā sakarā ar ekonomisko krīzi darbība gan bija apstājusī, taču no 1. oktobra jaunsardzes programmas īstenošanai Zemessardzes 35. bataljonā atkal būs speciālists uz pilnu slodzi. Direktors atzina, ka arī kopējais pienesums, ko sniegusi Aizsardzības ministrija, ir liels. Ar ministrijas līdzfinansējumu Preiļu 2. vidusskolā ierīkota trenāžieru zāle jau-

niešu nodarbībām, uzbūvēta sporta manēža, kur sniegtos pakalpojumus zemessargi un jaunsargi var izmantot bez maksas. Pateicoties jaunsargu programmai, katru gadu tiek rīkotas tūrisma dienas. Liels ieguvums Preiļu novadam ir ar Aizsardzības ministrijas atbalstu uzbūvētais futbola laukums ar mākslīgo segumu. Direktors palepojās, ka divi skolas absolventi, kas beiguši jaunsargu programmu — brāļi Arturs un Ivars Kotļerovi — veiksmīgi studē Aizsardzības akadēmijā. Pie tam darbu militārajā jomā izvēlas arī meitenes.

Turpinājumā aizsardzības ministrs Artis Pabriks tikās ar pārejiem vidusskolēniem. Par savu dzīvi, dienestu un militārajām misijām, par patriotisma jūtu audzināšanu sevi jauniešiem stāstīja Nacionālo Bruņoto spēku kareivji.

L.Kirillova

NEAIZMIRSTIET ABONĒT «NOVADNIEKU»

Abonēt var «Latvijas Pasta» nodaļās, pie pastniekiem, «Novadnieka» redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos, un interneta mājas lapā www.novadnieks.lv sadaļā «Abonēšana». Abonējiet šodien un saņemiet "Novadnieku" pēc piecām dienām!

OKTOBRĪ JAU SĀKAS PRESES ABONĒŠANA 2013. GADAM!

Diskusija par nacionālajām kultūras vērtībām un Raini

Sagaidot mūsu tautas dižgaru — Raiņa un Aspazijas — 150. jubilejas gadu, 17. septembrī Raiņa un Aspazijas vasarnīcā-muzejā Majoros notika diskusija par tautas spēka, talantu un radošuma vairošanu, par tautas dižgaru nozīmi mūsdienu sabiedrībā. Sarunā piedalījās Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle un Aizkalnes pagasta pārvaldes vadītāja Gunta Uzuleviča.

Diskusijas iniciatore bija kultūras ministre Žanete Jaunzeme-Grende. Pasākumā piedalījās radošas inteliģences, izglītības, tūrisma, valsts un pašvaldību institūciju pārstāvji, tika sniegts ieskaits Memoriālo muzeju apvienības filiāļu darbībā, tostarp Raiņa muzeja «Jasmuiža» nākotnes redzējumā.

Ministre izteica gandarījumu arī par Preiļu novada pašvaldības ieinteresētību Jasmuižas muzeja darba pilnveidošanā un ēku sakārtošanā. Kā atzīst M.Paegle, par to tika runāts jau augustā, kad ministre apmeklēja novada kultūras iestādes. Viedokli par svarīgākajiem uzdevumiem nacionālo kultūras vērtību saglabāšanā izteica vairāki klātesošie.

Turpinājumā darbs risinājās vairākās grupās, tika izklāstītas idejas, kā visi kopā Latvijā un katrs savā novadā un pilsētā varētu sagaidīt Raiņa un Aspazijas 150. dzimšanas dienu. Idejas tika apkopotas, bet turpmākajās tikšanās reizēs jau runās par konkrētiem darbiem.

Lai pārrunātu Kultūras ministrijas un pašvaldības iespējamo sadarbību saistībā ar Jasmuižas muzeja attīstību, tuvākajā laikā Kultūras ministrijas muzeju nodaļas vadītājs Jānis Garjāns tiksies ar Preiļu novada domes priekšsēdētāju Aldi Adamoviču.

Šūšanas prakses vieta — Salas pamatskola

Piedaloties Sorosa fonda Latvija projektā «Pārmaiņu iespēja skolām», Salas pamatskolā savulaik tika iegādāta mūsdienīga šujmašīna. Jauno iekārtu mācību gada laikā izmanto mājdarba un tehnoloģiju stundās, bet arī bērnu vecākiem un vecvecākiem, ja vien ir prasme darboties, netiek liegta iespēja skolā šūdināt tērpus, pielabot apģērbus.

Soruden tehnika tiek izmantota plašāk, stāsta Salas pamatskolas direktore Valentīna Liniņa. Kopš 4. septembra, pateicoties mācību centra BUTS filiāles vadītājas Astrīdas Klaužas un skolas sadarbībai, rasta iespēja te iziet drēbnieka prakti mācību centra audzēknei Ludmilai Rubānei. Direktore teic, ka Ludmila uz skolu nāk smaidīga kopā ar saviem jaunākajiem dēliem — pirmklasnieku Jāni un 7. klases audzēkni Lauri.

«Prakses vajadzībām esam ierādījuši mājīgu un saulainu telpu. Tā kā mūsu skolā darbojas internāts, kurā visu nedēļu dzīvo 22 bērni, prakticante mums šuj

internātam nepieciešamās drēbes,» stāsta V.Liniņa. Savukārt Ludmila apmierināta, ka ir iespēja apgūt jaunas tehnoloģijas, uzlabot šūšanas iemaņas, kas noderēs dzīvē ģimenes budžeta līdzekļu ietaupījumam. Varēsot turpmāk izpalīdzēt vai pat nedaudz nopelnīt, šujot kaimiņiem, draugiem.

Arī vasarā, kad skolas dzīve ir rimta, modernā šujmašīna tika daudz izmantota — darināti divieļi skolas virtuvei un internātam, tautiski brunči, aubītes, priekšautiņi pašdarbniekiem. Iekārtu izmantoja arī meitenes, gatavojoties starptautiskajai tekstilmākslas izstādei Rīgā Ķīpsalas hallē.

● Projekta «Pārmaiņu iespēja skolām» ietvaros iegādātā šujmašīna Salas pamatskolā lieti noder ne tikai mājdarba stundās, bet arī pieaugušajiem jauna aroda iegūšanai. Attēlā — mācību prakti iziet Ludmila Rubāne.



Preiļos būs izstāde par Zilākalna Martu

No 6. oktobra līdz 5. novembrim Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs kultūras nama izstāžu zālē piedāvā izstādi «Zilākalna Marta — mīti un patiesība».

Izstādes pamatā ir folkloras pētnieces Latvijas Universitātes profesores Janīnas Kursītes savāktā kolekcija par slaveno dziednieci un viņas atstāto garīgo mantojumu. Izstāde jau trešo gadu ceļo no novada uz novadu Kurzemē un Vidzemē. Preiļi ir pirmā vieta Latgalē, kur būs skatāma šī izstāde, stāsta Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša.

Izstādē eksponētas 20. gadsimta slavenākās latviešu dziednieces Zilākalna Martas, istajā vārdā Martas Rācenē (1908 — 1992), mantas, ko izdevās atrast kādā no dziednieces pēdējām dzīves vietām. Kā vērtīgākie izstādes eksponāti ir Zilākalna Martas buramvārdu fragmenti un dziesmu grāmatas, arī slavenās zaļās kleitas, jo zaļajai krāsai Marta pierakstīja dziedniecisku iedarbību.

Kas īsti bija Zilākalna Marta? Kā vienā reālā cilvēkā var iemiesoties tik daudz simbolu un ideju par dziedinošās ticības iespējamību? Tas ir tāpat kā karsts ledus — tā par izstādi «Zilākalna Marta — mīti

un patiesība» saka tās autore Janīna Kursīte. Šobrīd tiek apzināts leģendārās dziednieces atstātais mantojums un šī izstāde ir pirmais atskaites punkts. J.Kursītes pārliecība ir, ka mēs neesam pietiekoši apzinājuši savas tautas pieredzi krīzes situāciju pārvarēšanā. Ielūkojoties savas tautas mantojumā, mēs varam rast atbildes uz daudziem neskaidriem un sāpīgiem šodienas jautājumiem, jo tautas dziedināšana aptvēra ne tikai dažādu zaļu tēju zināšanu, dažādus laišanas (masēšanas) veidus, bet arī prasmi apvārdot (teikt spēka vārdus), uzlabot noskaņojumu ar īsti, pareizi izvēlētu dziesmu.

Izstādes atklāšana paredzēta 6. oktobrī pulksten 15.00 Preiļu kultūras nama izstāžu zālē. Piedalīsies izstādes autore profesore Janīna Kursīte, Latvijas Universitātes doktorantes folkloristes un Preiļu Valsts ģimnāzijas folkloras kopa «Rūtoji». Janīna Kursīte ne tikai prezentēs izstādi «Zilākalna Marta — mīti un patiesība», bet arī savu pēdējo iznākušo grāmatu «Virtuves vārdene», kā arī stāstīs par Zilākalna Martas ēdienkarti un latgaliešu ēdieniem.

Sagatavoja L.Kirillova

Cilvēks istajā vietā

Vārkavas novada Rožkalnu pagasta pārvaldes ēka ir kļuvusi par istu vietējās kultūras dzīves centru Rimicānos. Te atrodas arī teicami iekārtotā Rožkalnu bibliotēka, kurā ar lielu entuziasmu jau septīto gadu saimnieko bibliotekāre Iveta Some. Sirsnīgs smails, labas kontaktēšanās spējas, uzmanība pret cilvēkiem, profesionālās iemaņas, mīlestība pret grāmatu, jaunrade, — tās ir īpašības, ar ko bibliotekāre «paņem» ikvienu apmeklētāju. Un to šeit netrūkst. Savu brīvo laiku bibliotēkā pavada dažādu paaudžu cilvēki, izmantojot novada budžeta iespēju robežās piedāvāto piedāvājumu — datorus, grāmatu fondu, periodiku. Ar prieku varēja konstatēt, ka starp abonētajiem laikrakstiem visvairāk iecienītākais un vislasītākais — «Novadnieks».

Ienākot pa bibliotēkas durvīm, uzmanību piesaista ērti iekārtots, daudkrāsains bērnu literatūras klāsts. Nu kā lai tādām aiziet garām? Tāpēc mazie, pat tie, kuri vēl neprot lasīt, ir čakli bibliotēkas apmeklētāji, mammai pie rokas dodoties mājup no pirmsskolas grupiņas. Māmiņa man izlasis, — ar šādu piebildi viņi bieži vien izvēloties uz mājām paņemt grāmatu. Ko darīt mammām? Nākas vien piekrist, bet bibliotekāre priecājas, ka tādejādi izaug jauna lasītāju paaudze, kas uz bibliotēku nāks ne vien pavādit laiku pie datoriem, bet arī pēc grāmatām.

Iveta stāstīja, ka savulaik bija izmēģinājusi dažādas profesijas, bet tās nelikās īsti piemērotas. Pēc tam viņa audzināja mazo, un bija jābūt domāt par atgriešanos darbā. Aicinājums strādāt bibliotēkā nācis īsti laikā. Drīz vien viņa saprata, ka šis darbs ir prātams un tuvs sirdij. Taču vajadzēja papildināt zināšanas, tāpēc paralēli darbam Iveta apņēmiģi uzsāka mācības neklātienē Latvijas Kultūras koledžā. Tika apgūta specialitāte bibliotēku informācijas jomā.

Pēdējos gados novada dome parūpējusi arī par labākām telpām, — bibliotēka paplašināta, sagādātas labas mēbeles. Nākamgad rudenī paredzēta bibliotēkas akreditācija, un Iveta cer, ka līdz tam laikam tiks nomainīti grāmatu plaukti, kaut arī tagad to izskats nav peļams. Pēdējā laikā gan mazāk naudas novada budžētā tiekot atvēlēts jaunu grāmatu iegādei. Kādreiz varēja atļauties gadā iepirkt grāmatas par 1000 latiem, bet pērn un šogad budžeta līdzekļi ierobežotāki. Jaunām grāmatām piešķirts vien par 460 latiem. Tomēr jaunās literatūras plaukts vienmēr pilns. Grāmatas tagad var izvēlēties un pieteikt ar interneta starpniecību, īpašs kurjers parūpējas par to piegādi.

Bibliotekāre parūpējusi arī par novada pētīšanu. Savākusi daudzus materiālus par tēmām «Kultūra», «Fotomirklis», «Lauksaimniecība», «Izglītība», «Novada ļaudis». Gatavojoties koledžas

absolvēšanai, rakstījusi diplomdarbu «Vai par pagātni stāstīs mums vējš», izveidojot bibliogrāfisko rādītāju par Rožkalnu pagastu. Tas ir īsts pētījums, kurā apkopots viss, kas masu informācijas līdzekļos publicēts par Rožkalnu pagastu. Ivetas diplomdarbs ieguva augstāko vērtējumu.

Bibliotēkā pie datoriem sastopam vairākus vietējos iedzīvotājus. Kāda kundze pusmūžā atzīst, ka viņai datora apgūšanā palīdzējusi bibliotekāre, un arī tagad vajadzības gadījumā varot saņemt padomu. Bet ir arī vēl vecāki datora lietotāji, stāsta Iveta, kuri viņas iedrošināti un ar viņas palīdzību iemācījušies darboties pie datora.

Ne vien bibliotēkas apmeklētāji, bet arī citi novada iedzīvotāji Ivetu pazīst kā mākslinieci, noformētāju, radošu cilvēku. Viņai piemīt talants izveidot skaistas lietišķas — dekoratīvus pušķus telpām vai apģērbam, galda kartes, ielūgumus, apsveikumus, galda un telpu noformējumu Ziemassvētkiem vai citiem svētkiem. Zīmē dažādās tehnikās, līmē, apgūvusi dekapāžu. Bērni un jaunieši sajūmināti nereti vien vēro, kā viņa darbojas, vēlas arī paši iemācīties ko līdzīgu. Bibliotekāre neuzskata par apgrūtinājumu nokopēt lapas ar skicēm, zīmējumiem, dot padomus, pamācīt, lai jautātāji arī paši varētu mēģināt izgatavot ko līdzīgu. Īpaši pacietīgi esot zēni. Bibliotēkā notika rakstnieka An-



● Rožkalnu pagasta bibliotēkas bibliotekāre Iveta Some apliecinājusi sevi kā izdomas bagātu, radošu darbinieci, par kuru mēdz teikt — cilvēks istajā vietā. Foto: A. Šņepsts

dreja Egliša simtgadei veltīts pasākums, un ielūgumus Ivetas vadībā tam sagatavoja tieši bērni, attēlojot, kā viņi saprot rakstnieka daiļradi. Iveta ir viena no rosīgākajām vietējās biedrības «Dzintars 2007» dalībniecēm. Biedrībai ir sena sadarbība ar Andreja Egliša Nacionālo fondu, kas daudzējādi atbalsta tās aktivitātes. Vasarā biedrība nova-

dā organizēja nometni bērniem, bet fonds sponsorēja pusdienas maznodrošinātajiem. Savukārt Iveta vadīja «Dzīvo bibliotēku», iepazīstinot ar rakstnieka daiļradi, gatavoja dažādus darbiņus. Rūpīga un izdomas bagāta tiešajā darbā, gādīga māmiņa savai deviņgadīgajai atvasei, — tāda ir Rožkalnu bibliotekāre.

L. Rancāne

Sveica zelta kāzu gaviļņiekus



● Jevgenijs un Vera Tišini kopā ar meitas ģimeni.

1962. gada 31. augustā Krievijā, Vladimirskas apgabalā savu laulību reģistrēja **Jevgenijs un Vera Tišini**. Abi jaunie bija dzimuši Krievijā, bet liktenis viņus atveda uz Latviju. Jevgenijs kā speciālists tika uzaicināts darbā Līvānu stikla fabrikā, kur nostrādāja gandrīz visu savu darba mūžu — kopumā 40 gadus. Strādāja gan kā vecākais stikla formēšanas iekārtu mehāniķis, gan ceha komitejas priekšsēdētājs. Savukārt Veras darba mūžs aizritēja stikla fabrikā un māju būves kombinātā.

Veras un Jevgenija laulībā dzimusi meita Gaļina, kas pašlaik dzīvo Rīgā, bet teic, ka labprāt savas vecumdienas pavadītu dzimtajā pilsētā — Līvānos. Gaļina atzīst, ka

katru reizi, apciemojot vecākus, viņa ievēro, ka Līvāni kļūst aizvien sakoptāki un skaistāki. Gaļina dāvājusi saviem vecākiem mazdēlu, kam vectēvs Jevgenijs ir labs paraugs. Jevgenijam ir «zelta rokas», viņš ir īsts meistars, kas pats savām rokām uzbūvējis vasarnīcu un spējis izdarīt gandrīz ikvienu darbu. Vera ir laba saimniece, bet pašlaik, pensijas gados, viņas lielākā aizraušanās ir dārza kopšana.

Meita stāsta, ka abi vecāki ir sirsnīgi, atsaucīgi un vienkārši — labi cilvēki, kas otram nekad neatteiks palīdzību grūtā brīdī. Viņi vienmēr ir bijuši un joprojām ir dzīves gudri vecāki un vecvecāki, kas vajadzības gadījumā atbalsta jaunos.



● Zeltkāznieki Jānis un Leonora Skudras.

Jānis un Leonora Skudras reģistrēja laulību 1962. gada 19. septembrī. Leonora nāk no Sutru puses, Jānis — no Kalupes, bet liktenis bija lēmis abiem satikties un iepazīties Līvānos. Te viņi arī dzīvo jau vairākus gadus desmitus. Laulībā dzimuši divi bērni — dēls un meita. Jāņa un Leonoras lielākais lepnums ir abas mazmeitas — nu jau studentes. Diemžēl visi tuvineki dažādu apstākļu dēļ aizbraukuši no Līvāniem. Meita strādā Portugālē, dēls ar savu ģimeni dzīvo Tukumā, kur uzsācis uzņēmējdarbību kokapstrādes nozarē.

Jānis Skudra visu darba mūžu strādājis Līvānu kūdras fabrikā, bijis cienijams darbinieks — spēcīgs un izdarīgs. Viņam ir izcila humora izjūta, un liels jokdaris viņš ir līdz pat šai dienai. Savukārt

Leonora strādājusi Līvānu stikla fabrikā, bet brīvajā laikā viņas aizraušanās ir adīšana. Abi laulātie, kaut arī jau sirmām galvām, joprojām aktīvi interesējas par aktualitātēm gan Līvānu novadā, gan Latvijā.

Nevar nepieminēt, ka Jānis un Leonora ir sirsnīgi un labsirdīgi cilvēki, lai gan viņu dzīve nav bijusi viegla. Abi ir cilvēki ar īpašām vajadzībām, — kopš dzimšanas nedzird un līdz ar to arī nerunā. Leonora vislielāko paldies saka savai mātei Helēnai, kura daudz darbojās ar Leonoras bērniem un iemācīja viņiem runāt, jo paši laulātie savstarpēji sazinās zīmju valodā. Neraugoties uz visām grūtībām, Jānis un Leonora laimīgi dzīvo kopā jau 50 gadus, un viņu sejas ir redzams gaišs un sīts starojums.

NOVADA ZIŅAS

Biedrība «Baltā māja» īsteno jaunu projektu

Ar sadarbības projekta «Kā apvienot indivīda vajadzības un kopienas labsajūtas pieaugumu: atbalsts vietējo nevalstisko organizāciju lomas spēcināšanai» atbalstu Līvānu biedrība «Baltā māja» organizēja trīs informatīvi radošus pasākumus «Uzzini un iemācies». Tās bija trīs radošas dienas rudens ieskaņās, un, līdzīgi kā skolēniem, uzsākot jauno mācību gadu, arī līvāniešiem bija iespēja iemācīties sev ko noderīgu, informē projekta koordinatore **Inguna Badune**.

Pirmajā radošajā darbnīcā tika apgūti dekupāžas paņēmieni, tika izgatavoti foto rāmji, apdarināti trauki, puķu podi un glāzes. Nodarbību dalībnieki, no kuriem lielākā daļa bija seniori, priecājās, ka tagad varēs mājās paši izgreznot savas lietas.

Otrā radošā darbnīca īpašu prieku sagādāja biedrības dienas centra audzēkņiem. Nodarbību laikā bija iespēja iemācīties strādāt ar koka iedezināšanas iekārtu. Vispirms tika uzzīmēti, bet pēc tam kokā iedezināti gan raksti, gan teicieni un pat arī attēli. Dienas centra darbinieki sāka plānot, kā šo jauno iekārtu nodarbībās izmantot turpmāk.

Trešā nodarbība bija viskrāsainākā. Tajā tika gatavoti apsveikumi, no krāsaina papīra veidojot gan taureņus, gan ziedus.

Visas trīs nodarbības notika Ineses Butleres vadībā. Dalībnieki bija ļoti apmierināti par interesantajiem ieteikumiem, pacietību, padomiem un radošo atbalstu. Biedrība «Baltā māja» pateicas Līvānu novada sociālajam dienestam un Līvānu bērnu un jauniešu centram par atbalstu telpu nodrošinājumā.

Pašlaik projekts turpinās ar gatavošanos labdarības akcijām. Tās notiks tuvākajā laikā. Cilvēki ar īpašām vajadzībām šuj krēslu paklājus un lūgšanu spilventiņus, bet seniori ada mazus zābaciņus un zeķītes novada jaundzimušajiem. 27. septembrī cilvēki ar īpašām vajadzībām apmeklēs Līvānu katoļu baznīcu, tiksies ar priesteri Arturu Mozgu un dāvinās baznīcai pašu darinātos lūgšanu spilventiņus. Savukārt 1. oktobrī «Baltās mājas» seniori Līvānu dzimtsarakstu nodaļai dāvinās pašu darinātos zābaciņus, kas tiks pasniegti jaunajām ģimenēm. Pēc tam notiks pasākums bērnu un jauniešu centra telpās.

Projekta noslēguma posmā oktobrī notiks kopienas diena «Kopā labāk», kurā piedalīties tiks aicināti novada nevalstisko organizāciju pārstāvji. Varēs apskatīt pensionāru darinātos darbus projekta laikā, noskatīties videomateriālus, bērnu un jauniešu apsveikuma koncertu. Projektu finansē «Atvērtās sabiedrības fondu Izglītības atbalsta programma» kā daļu no plašākas iniciatīvas, kurā piedalās arī Ungārijas, Vācijas un Hor-

vātijas kopienu pārstāvji.

Būs apgaismojums Jersikas pagasta centrā

Turpmāk Jersikas pagasta centrs Upeniekos vakaros un nakts laikā vairs neslīgs tumsā, jo ar Līvānu novada domes un Jersikas pagasta pārvaldes gādību Upeniekos ir ierīkots ielu apgaismojums. Gada sākumā Jersikas tautas nams ieguva arī jaunu skatuvi, bet tagad pabeigts remonts arī aktiertelpās. 29. septembrī notiks ielu apgaismojuma pirmā posma un atjaunoto aktiertelpu atklāšana. Apgaismojuma ierīkošanas otrais posms turpināsies nākošajā gadā. Pagasta iedzīvotāji un ciemiņi uz apgaismojuma atklāšanu tiek aicināti 29. septembrī pulksten 18.00.

Dāvināja pirmās skolas somas

Pirmo reizi Līvānu novada daudz bērnu un trūcīgo ģimeņu bērni bija saņēmuši uzaicinājumu piedalīties «Gain Latvija» organizētajā pasākumā «Lielā skolas soma». Bērni saņēma savas pirmās skolas somas. Akcija norisinājās Ogrē, uz kuriem Līvānu bērni devās novada sociālo darbinieču pavadībā.

Akcija «Lielā skolas soma» 2003. gadā sākās Vācijā, un tās mērķis ir sniegt atbalstu 1. — 4. klases skolēniem no daudz bērnu un trūcīgajām ģimenēm. Kopš

2004. gada akcija «Lielā skolas soma» tiek organizēta kā ikgadējs pasākums, kurā pie savām pirmajām skolas somām dažādās Latvijas vietās tiek aizvien vairāk bērnu. 2011. gadā ar savām pirmajām skolas somām tika iepriecināti vairāk nekā 1000 skolēni.

Līvānieši muzicē festivālā Lietuvā

Līvānu 1. vidusskolas folkloras kopa «Ceiruleits» un Līvānu bērnu un jauniešu centra folkloras pulciņa dalībnieki piedalījās Starptautiskajā teātra, folkloras un mākslas festivālā «Māksla — tautas spārni» Lietuvā. Šajā vērienīgajā festivālā ietilpa trīs mazāki festivāli. Folkloras jomas dalībnieki iesaistījās folkloras festivālā «Aš pasiejau veina popa» norisēs, «Novadniekam» pastāstīja kopas «Ceiruleits» vadītāja **Anna Kārkle**.

Festivāls sākās ar gājienienu pa Telšiai ielām. Gājieniens turpinājās gar Mastis ezera krastu līdz jaunatklātajai estrādei, kur notika atklāšanas koncerts. Katrs kolektīvs sniedza 15 minūšu garu programmu, tika sveikti ciemiņi. Visus priecēja «mazās pupiņas», kuras ieradās ponija vilktos ratiņos. Garā pupa bija folkloras svētku simbols. Pēc atklāšanas koncerta notika vakarēšana un danči. Katras valsts pārstāvji mācīja savas tautas dejas.

Otrajā dienā kolektīvu vadītāji

piedalījās pieņemšanā pie Telšiai pilsētas mēra. Katram kolektīvam tika pasniegts Pagodinājuma raksts par piedalīšanos festivālā.

Lieliska gida pavadībā festivāla viesi varēja iepazīties ar Telšiai pilsētu, kas atrodas uz septiņiem pakalniem Mastis ezera krastā. Pilsētā dzīvo aptuveni 35 000 iedzīvotāju. Līvāniešus pārsteidza krāšņā baznīca un tās skanīgie zvani, centrālais laukums ar lielo lāča pulksteni, savdabīga aka pilsētas centrā, pa cauruli plūstošā upe, strūklaka un ļoti daudzie skulpturālie veidojumi. Sajūsmināja arī karaliskās brokastis un pusdienas.

Pēcpusdienā notika festivāla noslēguma koncerts Telšiai pilsētas teātrī. Visus pārsteidza tautastērpu demonstrēšana, kas deva iespēju iepazīties ar Lietuvas novadu tautastērpiem. Lietuvietēm ir ļoti grezni pulsa sildītāji, jeb mauči. Arī Latvijā sāk atdzimt mauču darināšanas prasmes. Festivāla dalībniekiem tika pasniegtas dāvanas. Līvānieši saņēma vārpu pušķi un ar pupām pildītu launaga trauku. Arī jāņogu ievārijumu, jo šīs ogas lietuviešiem ir īpaša cienā.

Mājupceļā kopas «Ceiruleits» dalībnieki apskatīja Krusta kalnu.

Anna Kārkle teica paldies brauciena atbalstītājiem — bērnu vecākiem, Līvānu bērnu un jauniešu centram, novada domei, 1. vidusskolai, brīvprātīgā darba veicējai Sandrai Kivlenieci.

Sirmais vīrs. Cilvēka bērns Jānis Streičs

Rīt, 26. septembrī, puķes, bučas, laba vēlējumus un sveicienus dzimšanas dienā saņems mūsu novadnieks, Preiļu Gođa pilsonis JĀNIS STREIČS. Ne tikai kinorežisors, kura veidotās filmas iegājušas Latvijas kino klasikā, bet arī mākslinieks. Tā sagadījies, ka tieši rīt Preiļu kultūras centra izstāžu zālē tiek slēgta Streiča otrā gleznu izstāde «Otrā tūre». (Gan būs arī trešā.) Un vēl viņš, izrādās, ir lielisks rakstnieks, brīnišķīgs stāstnieks ar tik sulīgu valodu, ka, šķiet, esi iekodis *baltā dzidrā ābolā*. Šoreiz dosim vārdu viņam pašam — sirmajam vīram, cilvēka bērnam Jānim Streičam.

Kopš «Limuzīna Jāņu nakts krāsā» biju sācis rakstīt dienasgrāmatu. Tas sanāca gluži nejauši. Biju mēģinājis vairākkārt. Parasti to mudināja kāda iemīlēšanās, kas ar laiku pašam šķebnāja dūšu. Bet tad, 1980. gada vasarā, juzdamiem jau laimīga tētiņa statusā ar ilgotu sievu pie sāniem, es Lietuvā kādā veikālā ieraudzīju neparastas kļades. Nezin, kā jums, bet man ir grāmatu izmēri, ar kuriem es it kā būtu no vienas asinsgrupas. Un ir tādi, kuri atgrūž.

Tā visus garos mācību gadus, jau sākot ar pamatskolu, man bija svešs, kropļīgs un nepieņemams krievu skolas burtnīcu un kļau formāts. Tāds nekvalitatīvs. Bet ko darīt? Vajadzēja pieciest un kulties uz augšu. Taču es vēl aizspēju Ulmaņa laika burtnīcas. Tiesa, ne jau pats tajās rakstīju, bet redzēju, kā lielās meitas izņēma tās no somām, kad sanāc pie mūsu Annīnas kopā gatavot skolā uzdotu. Sirds iesila, gribējās ņemt rokās. Un man to jāva.

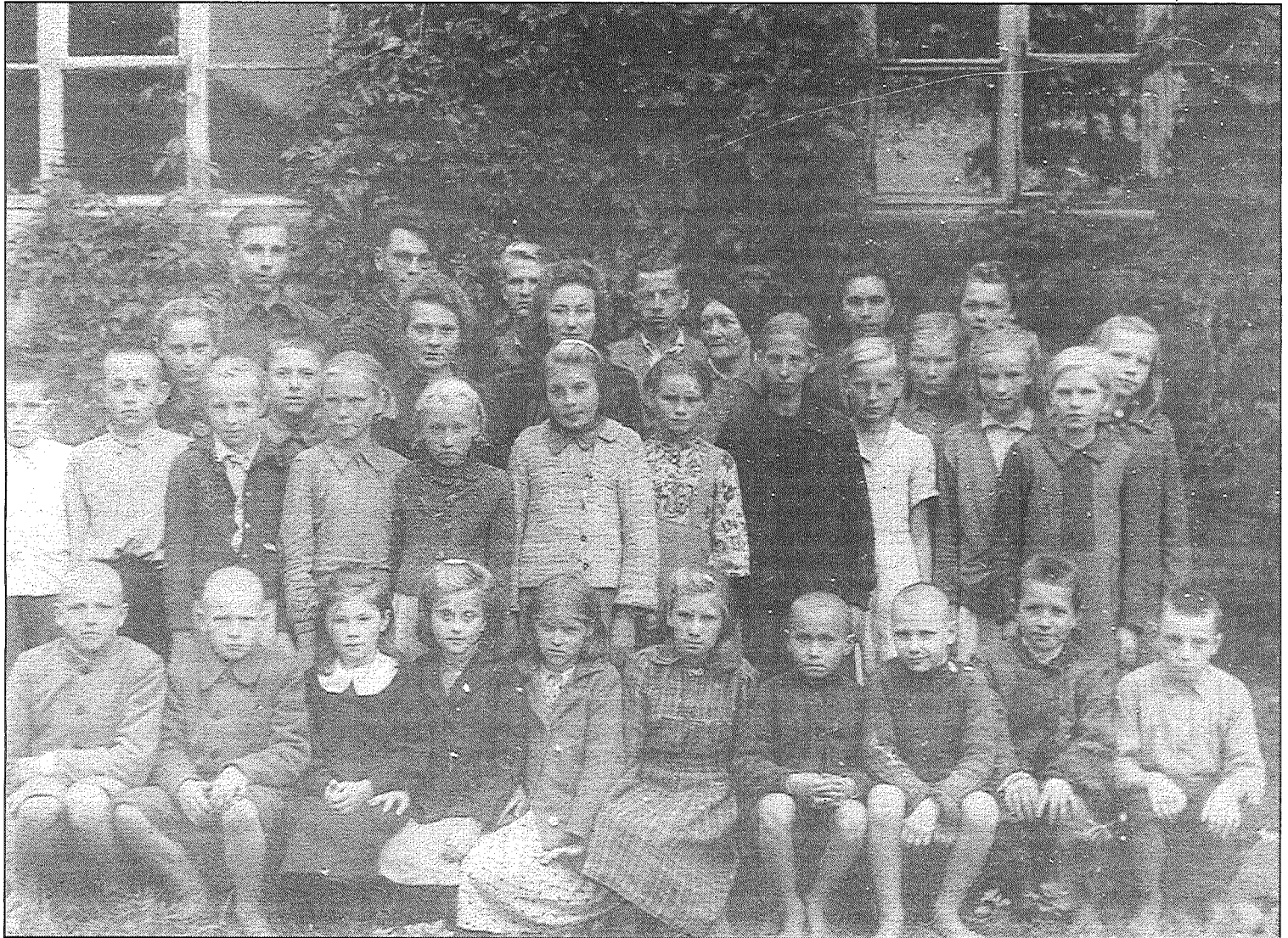
Ak, Dievs, kāda vēriņa, gādība un atbildība par bērnu, kas rakstīs šādā burtnīcā! Sirdij tuvs bija jau pats formāts. Es tad nezināju, kas ir četrstūra zelta griezumus. Bet tā vien ēkas, ka tā bija šī proporcija. Maigi zila krāsa. Uz pirmā vāka uzlīmēta balta krīta etiķete īpašnieka vārda un skolas atzīmēšanai. Iekšā labās puses maliņa skolotāja piezīmēm un labojumiem bija tīra un balta. No līnijām vai rūtīnām to nodalīja vertikāla dubultsvītra: biezāka — gaiši sārta, šaurāka — daudz sārta. Kantītes noapaļotas, papīrs nevainojami balts.

Ak, kā gribējās ātrāk tikt tur iekšā un padzīvoties ar savu rakstīšanas māku, kuras vēl nebija. Diemžēl, kad pienāca skolas laiks, mēs rakstījām kara laika burtnīcās, kāda nu kuram laimējās, līdz pār visiem sāka valdīt padomju skolas standarts, kas nesildīja sirdi.

«1991 — Tas garais cilvēkbērns
gads»

Zinu, daudzi no dzimtās puses mani dēvē par paraugu tam, ko dzīvī var sasniegt ar gribu, apņēmību un stingru raksturu. Tā nav, mani mīļie. Jāatzīstas kā grēksūdzē manai bērniņai. Pārsvārā mani bijusi aizrautība, ticība un pakļaušanās labvēlīgo apstākļu straumei. Esmu tai atdevies, un tā nav mani vilusi. Protams, daudzreiz vajadzējis pieņemt izšķirošo lēmumu, saņemties un doties turp, kur jāpaļaujas tikai uz paša spēkiem. Esmu to paveicis godam. Taču pārsvārā mani mājaja nevis griba, bet ticība labo dvēseļu straumei, kurā es iekļuvu kopš pirmajiem soļiem un kuri mani nesa.

Lai kā dzīvī klātos, lai cik grūti gājīs, liekas, vecmāmiņa un vecais-



● Tālā skolas gadu bērniņa. Baskājaina, izsalkusi — ne tik daudz pēc maizes, cik pēc zinībām un plašās pasaules. Jānis Streičs (pirmajā rindā ceturtais no labās) skolas gaitas Gailiņu septiņgadīgajā skolā uzsākot. 1943. gads. Foto no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājuma.

tēvs nebija pārkāpuši nevienu tikumības bausli. Par to nerunāja, nelasīja bērniem morāli, bet viss ritēja it kā pats no sevis. Tajos laikos gaužām reti ābols nokrita patālāk no ābeles. Lai arī trūkums izklidināja viņas bērnus pasaulē, tie nesa sev līdzī šo skaisto pūru. Un vecajai mātei bija taisnība — viņas meitas pašas bija pūrs. Tikumam līdzī nāca skaistums, iznesība, gudrība.

Vecākā meita Tekla ieprecējās kaimiņu ciemā Gailmūižā. Par tādu satīcību, kā viņa dzīvoja ar savu Donatu, bijušo latviešu strēlnieku, Sivaša un Perekopa kauju dalībnieku, mūsu meičas varētu tikai sapņot.

Kura bija skaistāka — Franciska vai Sofija —, grūti šodien spriest. Abas jau, mazbērnus un trešo paudzi izauklējušas, sen kapu kalniņos. Taču jaunībā nedz viena, nedz otra no preciniekiem ne atkauties nevarēja. Franču apprecēja bagāts saimniekdēls un valsts bankas ierēdnis Ludānu Pēteris. Sofijas dēļ Liepu Gustavu tēvs izdzina no mājas, Tiesa, savu zemes gabalu atvēlēja, taču uz visu mūžu radi Gustavam nevarēja piedot šīs precības.

Jauniņo, visdraiskāko meiču Oļu citiem no deguna nocēla mežsarga Streiča Sīmaņa dēls Jānis. Tikpat jauns, tikai pāris gadus vecāks par manu māmiņu. Bargais Sīmanis izdzina savu dēlu, tāpat kā Kurzemes lielsaimnieks savējo. Tikai tam bija sava zeme, ko nepaklausīgajam dēlam atvēlēt, bet mans vecaistēvs no tēva puses nebija tik bagāts. Tik vien bija kā lepība un svarīgs amats, kurā viņš bija nežēlīgs un sīksts.

Abiem plikadīdām bija jādodas pasaulē kalpu gaitās. Turpat Preiļu pagasta Anspokos pie Volonta nācu pasaulē es. Nācu steidzīgi, nepa-

cietīgi, nesagaidījis, kamēr tēvs aizved māmiņu uz slimnīcu. Tur, kur Preiļos iebrauc no Jasmuižas puses, aiz Anspokiem pa kreisi no lielceļa gāja vecais ceļš. Tad tur arī es izkļiedzu savu pirmo blāvienu zemnieku ratos, tēva rokās un ieraudzīju nevis kalpu būdiņas zemos griestus, bet zilas, zilas debesis un zelta kļavu.

Bērniņa ir bērniņa, un bērns nezina — tā laba vai slikta. Vai pili vai būdiņā, bērnam ir savi prieki, kurus vēlāk neatsauks nekādi pagodinājumi un apbalvojumi.

Mēs, šī pedējā Latgales daudz-bērnu varza, bijām krietni savā lielajā kopības un vienlīdzības pašsajūtā. Vecāku pārsūtās, salāpītās drēbītēs, pašsautos svārciņos. Kādi tik apģērba gabali, kādi apavi un kādas somas tur bija! Es vienu ziemu izstaigāju bēniņos izraktos, nonēsātos sieviešu augstpapēžu zābakos. Papēžus, protams, nogriezām, un purngali sariesās uz augšu kā tādām turku sultānam. Vairākas ziemas izbrīdu Ģiluču Donāta taisītajās striķu vizēs. Tie bija lieliski apavi. It sevišķi salā. Ja uzvilka pāris vilnas zeķu, kājas jutās kā krāsni. Apakšā tādām apavam pašuva vai nu voiloka, vai no veca zābaka stulma izgrieztu ādas zoli. Kara ceļa malas dāvāja bezmaksas materiālu — gumiju no riepiņiem. Jaunībā viņš strādāja uz lielām būvēm Rīgā. Tur iepazinās ar kalponīti novadnieci Veroniku. Ap precējās un pārcēlās uz Pēterburgu. Lielkrievijas galvaspilsētā Augusts vairs nebija mūrnieks vien, bet darbu vadītājs. Dzīvojuši pārticīgi, bijusi pat sava vasarnīca aiz pilsētas. Bet sākās vardi, revolūciju un juku laiki, trūkums un bads.

Un kādas tik somas nebija! Kas tā būtu par izstādī, ja šodien to sarakot! Tur bija vecās miera laika kartones, no mātēm mantotas rokassomas, iekārtas pēc pulci striķīti, komandieru planšetes, abu armiju lauka mugursomas, vienam pat gāzmāskas futlāris. Puišēji uz

pavasara pusi bāza grāmatas aiz krekla, un tās ziemas vitamīnu badā uzblīdušos puncišus darīja vēl grūsnākus.

Man bija vācu trofeju mugursoma. Tik ietilpīga, ka tanī droši varēja iebāzt arī pašu. Ap dibenu līdz locītavām kūlājās liels telēdas četrstūris ar brūnu vilnu. Galvā tēva ausaine. Ne tikai līdz acīm, bet pat līdz degunam. Vajadzēja iet, galvu augšā izslējušam, lai var redzēt ceļu. Sāpnis bija koka soma, ko citiem tēvi bija darinājuši no plānēm dēlišiem, ar ādas enģītēm un siksnīnām. Ar tādu varēja pat vizināties no kalna. Ģiluču Donāts arī man tādu uztaisīja.

Krāsns ikvienā lauku mājā ir kaut kas stabils un nemainīgs. Pamatu pamats iekšējai kārtībai. Cik atceros, Zihāriem, Gribustiņiem, Stupāniem tādas tās bija agrāk, tādas tās ir arī šodien. Vienīgi mūsu mājā visiem krāšņu veidiem sajucis skaits. Liekas, kā nāca vasara, tā vecmāmiņa pārbūvēja krāsni. Citu reizi piepalīdzēja Daugavpils Staņislavs, viņas dēls, bet bieži pati tika galā ar visu. Gana bija redzējusi, kā vīrs to dara, un ne tikai skatījies vien, bet arī strādājis viņam līdzī. Vectēvs Augusts esot bijis pagasta labākais mūrnieks. Nudien nelielos. Paskatiet Preiļu baznīcas vārtus, Petrauskus kapsētas vārtus.

Jaunībā viņš strādāja uz lielām būvēm Rīgā. Tur iepazinās ar kalponīti novadnieci Veroniku. Ap precējās un pārcēlās uz Pēterburgu. Lielkrievijas galvaspilsētā Augusts vairs nebija mūrnieks vien, bet darbu vadītājs. Dzīvojuši pārticīgi, bijusi pat sava vasarnīca aiz pilsētas. Bet sākās vardi, revolūciju un juku laiki, trūkums un bads.

Labi, ka vismaz pirmo vagu iz-

dzinu, pieķēries pie arkla tēva rokās.

Es vēl atceros viņa roku stiprumu un maigumu, atceros muskuļotos plecus un cikstoņa krūtis. Toties smaidis bija kā bērnam. Pieķēries viņa dzelzainajiem pirkstiem, es steberēju līdz lauku darbos, un tēvs bija skaļi lepnis par manu palīdzību. Kas zina, varbūt tikai lauku darbos es būtu atradis savu īsto dzīves gudrību, prieku un sirdsmieru. Bet nāca jūnijs, nāca tā mūsu abu vārda diena, kas nāca nevis Jāniša, bet kara bungas rībinot.

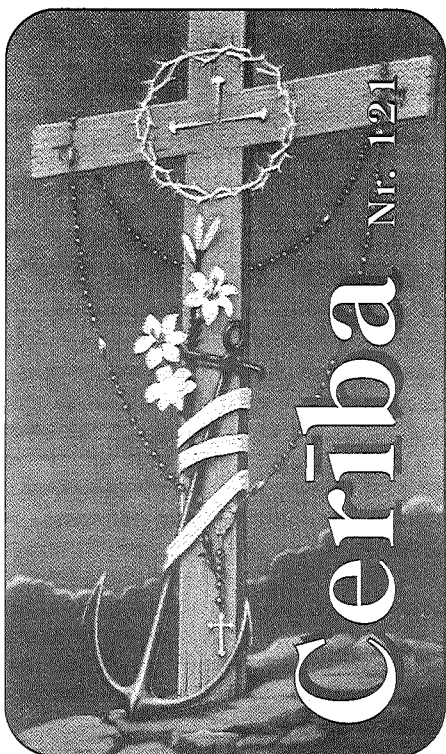
Zeme drebēja zem mūsu kājām. Es pārbijies pieskrēju pie tēva, piespiedos... Viņš uzlika man uz galvas savu smago roku — tās bija atvadas vīru svētībai šīnī zemītē un atvadas tēva svētībai manā mūžā.

Un tomēr ir kaut kas tāds, ko nav izdevies pārveidot pēc sveša ģimja un līdzības. Tas ir gaisis. Tikai pēc tā vēl pazīstu dzimto pusi. ... Pietiek izkāpt no mašīnas, paiet pāris soļus tālāk no lielceļa, pievērt acis, ieelpot dažus malkus, lai sajūtu dzimteni un bērniņu. Es nezīnu, kādi maņu orgāni to uztver un sajūt, bet šī sajūta pastāv. Un gribas pat derēt ar kādu, lai aizved mani ar aizsietām acīm uz vienu, otru un trešo Latvijas malu un pēc tam pajautā, kur bija tava dzimtene. Es neklūdīgi kā suns noteikšu savas zemes, plavu, mežu un mākoņu smaržu un atbildēšu uzreiz: — Te tā ir! — un raušu apšēju no acīm. ... Un, ja tik tiešām nav dūmu bez uguns, tad visām mūsu dzīves liesmām un dūmošanām pirmās dzirksteles jāmeklē tur tālumā, aiz trejdeviņiem kalniem, kur basām kājām staigā bērniņa.

«Lāga dvēseļu straumei»

Sagatavoja L.Kirillova

«Cerības» veidotāji šo svētīgo darbu nodod sv. Jāzepa aizbildniecībā



Oktoobrī sāksies pāvesta izsludinātais Ticības gads

Baznīca gatavojas pāvesta izsludinātajam Ticības gadam, kurš sāksies šī gada oktobrī.

Lai kaut ko paveiktu, kaut ko svinētu, kaut ko izlemtu, ir nepieciešama sagatavošanās. Protams, var sastādīt plānus un sarakstus, var apzināt aktīvākos dalībniekus un darbu darītājus, var attīstīt grandiozas idejas... un tomēr piedzīvot izgāšanos, gandarījuma sajūtas trūkumu, bezjēdzības un tukšības stāvokli.

Lielā mērā tas var gadīties tādēļ, ka mūsdienu cilvēks — vai tam būtu 17 vai 77 — savdabīgā veidā pieder pie *event culture* — notikumu kultūras — un šo kultūru pats veicina. Piemēram, ir tik daudz kristiešu, kuri savu ticības dzīvi veido no vieniem vienīgiem notikumiem — rekolekcijas, slavēšanas, dziedināšanas, tikšanās ar sludinātājiem un tā tālāk. Tomēr bieži vien atklājas kāds paradokss: šādi «notikumu cilvēki» nespēj izdzīvot ticību ikdienā, saskatīt ikdienas vienkāršajā ritējumā Dieva klātbūtni. Tad, kad mēģinām šiem «supervaroņiem» norādīt uz kopā ar Dievu dzīvotas ikdienas pārākumu un skaistumu, nemaz netiekam uzklausi.

Pirms kaut ko sagatavot un darīt, katram no mums jāgatavojas pašam. Šeit nonākam pie kodoljautājuma — kas ir ticība? «Kā, kas ir ticība?» «Nu, tas ir, kad es ticu, ka

Dievs ir...» «Paskaties katehismā vai pajautā priesterim.» «Nu, ko tu te atkal izdomāji?!» Pielauju, ka kādā no šim atbildēm atrodam arī sevi.

Kas ir ticība? Ko nozīmē ticēt?

Gan aizvadītajos gadu desmitos, kad cilvēka reliģiskā pieredze tika oficiāli noliegta, gan šodien, kad ticības dzīve vardarbīgi tiek iespiesta dziļajā privātuma nostūrī, radās daudzas sakropļotas formas, ko mēdzam dēvēt par ticību. Visi esam šī laikmeta bērni.

Cilvēki, kuri mēdz teikt, ka tic Dievam, nu iešanu uz baznīcu nepraktizē. Ir arī tādi, kuri stostē savus bērnus un mazbērnus, ka tie netic un «nestaigā uz baznīcu», tomēr paši ar savu un konkrēto rīcību nesniedz ticības liecību. Ir tādi, kuri ticības dzīvi uzver kā kārtējo sabiedrisko aktivitāti, apmeklējot baznīcu kā tādu kultūras namu, kur ik svētdienu notiek reliģiska rakstura pasākums — dažreiz izglītojošs, citreiz izklaidējošs, vēl kādreiz ar daiļām runām piedalās kāds jauns un acij tikams priesteris. Šad tad šis pasākums pat ir muzikāli baudāms, citreiz pat ļoti sakurinātās telpās... Un, ja vēl ir iespējams salikt svecītes, saņemt svētību, kaut ko pasvētīt, tad šāds reliģisks pasākums var pat iekļūt vietējā pagasta notikumu topā. Gadījumus varētu uzskaitīt vēl un vēl. Tomēr no ticības šeit ir tikai neticība.

Kas ir ticība? Ko nozīmē ticēt?

Šeit ieskanas kāda jaunbagātnieka jautājuma atskaņas no Marka evaņģēlija: «Labais mācītājs, kas man jādara, lai iemantotu mūžīgo dzīvošanu?» Jēzus atbildi ļoti zinām: «Tu baušļus zini, bet viena tev trūkst... Atstāj visu un nāc, seko Man!» (vēlīgi izlasiet visu Mk 10, 17—22)

Ticēt nozīmē sekot. «Ticība ir cilvēka personiskā pievēršanās Dievam, brīva piekrišana visam, ko Dievs ir atklājis.» (Katehisms, n.150) Mēģināsim sākt ar pamatu — Dievs ir radījis tevi un mani, radījis mūs labus. Lai vispilnīgākā veidā atklātos tas, ka katrs cilvēks ir labs, jo ir radīts pēc Dieva tēla un līdzības. Viņš ir dāvājis katram no mums ļoti vērtīgus līdzekļus — brīvību un atbildību. «Cilvēks ir labs?» — jūs varētu neizpratinē tagad jautāt. «Bet paskatieties, kāds ir mans kaimiņš, kādi ir politiķi, kādi viņi ir?! Kur it tas labais cilvēks?» Tā turpinām žēloties.

Tik tiešām, cilvēkam mēdz noiet greizi, jo viņš ne vienmēr māc rīkoties ar savu brīvību. Cilvēkam mēdz noiet greizi, jo tas nemāk rīkoties ar savu atbildību. Dievs savu brīvību un atbildību ir ietvēris vienā — mīlestībā. To Viņš māca arī mums (sal.Jņ. 3,16)

Ticēt nozīmē sekot. Sekot Jēzum. Sākumam ar to pietiks.

Priesteris J.Zarāns



Lūgšana

Es esmu meklājis Tevi, Dievs, cik vien to spēju. Cik vien Tu man dāvāji spēku, es vēlējos savām gudrības acīm skatīt to, kam iepriekš biju ticējis. Es daudz spriedu, daudz strādāju...

Kungs, mans Dievs, mana vienīgā cerība, uzklausi mani! Lai nekāds nogurums nekavē manus centienus Tevi sasniegt, bet gān arvien dedzīgāk lai es meklēju Tavu vaigu. Dāvā man spēku Tevi meklēt, jo Tu esi man ļāvis Tevi atrast un esi devis cerību Tevi atrast arvien vairāk un vairāk.

Tavā priekšā ir mans spēks un mans vājums: nostiprini manu spēku, dziedini vājumu. Tavā priekšā ir manas zināšanas un mana neziņa: tur, kur Tu man esi atvēris, ļauj man ieiet; tur, kur esi man aizvēris, atver, kad nāku klauvēt.

Lai Tevi es atceros, lai Tevi es saprotu un Tevi mīlu. Vairo mani šīs trīs dāvanas, līdz Tu būsi mani pilnīgi pārveidojis. Kungs, vienīgais Dievs, Trīsvienība! Lai Tavi ticīgie manos darbos atzīst to, kas ir nācis no Tevis. Taču, ja ir kaut kas no manis paša, lai Tu un Tavējie man piedod.

Āmen

Svētais Augustīns

Baznīcās jauni priesteri

Līvānu Romas katoļu draudzes prāvests, Līvānu dekanāta dekanāts un Rēzeknes — Aglonas diecēzes ģenerālvikārs **Pēteris Vilcāns** iesniedzis Rēzeknes — Aglonas diecēzes bīskapam Jānim Bulim lūgumu atbrīvot viņu no uzticētajiem pienākumiem sakarā ar vājo veselību.

Bīskaps Jānis Bulis nozīmējis par Līvānu draudzes prāvestu **Juri Zarānu**. Jaunais prāvests savus darba pienākumus sāka pildīt aizvadītajā svētdienā, 23. septembrī.

Par Aglonas draudzes vikāru turpmāk vairs nestrādās priesteris **Guntars Skutelis**. Viņš šoruden uzsācis studijas Venēcijā. Priesteru J.Zarāna un G.Skuteļa vietā par Aglonas bazilīkas vikāriem nozīmēti jauniesvētītie priesteri **Andžejs Lapinskis** un **Bernards Vagalis**.

Mācību gada sākums un projekta noslēgums Nīdermuižas baznīcā

1. septembrī — Zinību dienā — Pelēču pamatskolas skolēniem, skolotājiem, bērnu vecākiem ir tradīcija saņemt Dieva žēlastību jaunajam mācību gadam Nīdermuižas baznīcā.

Arī šogad tur pulcējās Pelēču pamatskolas kolektīvs un draudzes ticīgie. Reizē ar Zinību dienu tika prezentēts projekts «Nīdermuižas baznīcas ēkas jumta vienkāršota renovācija». Projekta vadītāja Natālija Rubīne iepazīstināja ar darba rezultātiem. Svētku reizē ar klātbūtni ticīgos pagodināja viesi — Saeimas deputāte Inese Laizāne, pagasta pārvaldes vadītāja Iveta Stašulāne, biedrības «Preiļu rajona partnerība», firmas «Latimpro» pārstāvji. Sekoja Kalupes katoļu draudzes jauniešu kora koncerts. Ar viņiem izveidojusies jau sena un stabila draudzība, kalupieši vienmēr piedalās svētkos. Biedrība «Nīdermuižas baznīcas draudze» viņiem šogad uzdāvināja projektu «Kora tērpu un sintezatora iegāde». Šoreiz viņi bija atbraukuši uz Nīdermuižu par projekta līdzekļiem sagādātajos tērpos.

Draudzes vārdā paldies tika teikts Rēzeknes — Aglonas diecēzes bīskapam Jānim Bulim par to, ka viņš novērtēja biedrības «Preiļu rajona partnerība» darbu, piešķirot atzinības rakstus biedrības pārstāvēm Valijai Vaivodei un Marijai Švābei. Viņas



● Nīdermuižas draudzei ir ilga un stipra draudzība ar Kalupes draudzes jauniešu kori. Šoreiz kalupieši Nīdermuižā uzstājās jaunajos, par projekta līdzekļiem sagādātajos tērpos.

izstrādāja LEADER projektu stratēģiju, kurā bija dota iespēja rakstīt projektus baznīcas ēku renovācijai. Atzinības rakstus pasniedza Preiļu Romas katoļu draudzes dekanāts Jānis Stepiņš.

Sekoja svētā Mise, kuru vadīja Nīdermuižas draudzes prāvests Antons Aglonietis. Savā uzrunā viņš novēlēja skolēniem labas sekmes jaunajā mācību gadā, bet skolotājiem un vecākiem pacietību, audzinot jauno paaudzi, visiem kopā — Dieva

palīdzību. Viņš pateicās arī tiem cilvēkiem, kuri piedalījās projekta «Nīdermuižas baznīcas ēkas jumta vienkāršota renovācija» realizēšanā. Mises noslēgumā visi klātesošie saņēma prāvesta Antona Aglonieša svētību. Tika izdalītas piemiņas svētbildes. Mājās visi devās ar sajūtu, ka Dieva žēlastība būs vienmēr līdzās.

Biedrības «Nīdermuižas draudze» valdes locekle N.Rubīne

Kristus mīlestība uzvar visu.

LATGALES DIEVNAMI

Bērzgales Dieva Apredzības Romas katoļu baznīca



● Šogad aprit 261 gads, kopš iesvētīta Dieva Apredzības godam nosauktā Bērzgales Romas katoļu baznīca. Tā ir viena no visvecākajām koka baznīcām Latvijā, kas glabā sevī unikālas lietas, tajā skaitā arī vienas no senākajām ērgelēm Latvijā. Foto: L. Kirillova

● Atsevišķi atrodas tā sauktā zvannica jeb zvanu tornis. Speciālisti teic, ka tas esot izcils vietējo amatnieku roku darbs.

Vienā no skaistākajām Aglonas novada vietām, uzkalnā, ko ieskauj kupli koki un kā lenta garām aizvijas ceļš, atrodas viena no Latgales īpašajām baznīcām — Bērzgales Dieva Apredzības Romas katoļu baznīca. Ticīgo iecienīta, vēsturisku un arhitektu atzinīgi novērtēta gan savas vēstures, gan būvniecības stila dēļ. Vērtīga arī tāpēc, ka izsenis Bērzgale bijusi vairāku nozīmīgu ceļu krustpunkts starp Daugavpili, Dagdu, Rēzekni. Tuvumā Feimaņi, Puša, Izvalta, kur aktīvi darbojušies jezuīti.

Koka dievnams ir viena no visvecākajām koka baznīcām Latvijā. Tās celtniecība noritējusi no 1744. līdz 1751. gadam, pateicoties muižniekiem Sokolovskiem. Ir nostāsts, ka sākotnēji baznīcu gribējuši būvēt citā vietā — aiz Bērzgales ezera. Kad zemnieki plānotajai baznīcai pajūgos veduši baļkus, zirgi esot satrūkušies un skrējienā apstājušies tikai pēc laba gabala. Tā bijusi zīme, ka baznīca jāceļ šajā vietā, kur tā atrodas tagad. Sienas ir būvētas no tēstiem koka baļķiem, apšūtas ar dēļiem, kur stiprinājumu vietās joprojām var redzēt seno kalēju vietējās smēdēs kaltās naglas.

Baznīcas pamati likti 1744. gadā, būvdarbi pabeigti 1750. gadā, dievnams iesvētīts 1751. gadā. Ilgu laiku Bērzgale bija kā ievērojams Baznīcas administratīvais centrs, pat dekanāts, jo Aglonā tolaik atradās klosteris un tā pastāvēja it kā atsevišķi.

Bērzgales «pērles» ārējais izskats laika gaitā maz mainījies, tā joprojām izstaro gadsimtu elpu. Iekšējās nomaiņai novecojuši elektroinstalācija, veikts iekšējais krāsojums. Vecie laudis atceroties, ka agrāk iekšskats bijis samērā tumšs. Apskatāmi 32 mākslas pieminekļi, tajā skaitā ērgeles. Tās gan gaida restaurāciju. Pirms gadiem astoņiem veiktie aprēķini liecina, ka izcilā mūzikas instrumenta atjaunošanai bijuši nepieciešami 16 tūkstoši latu. Izpēte apliecinājusi, ka Bērzgales ērgeles ir vienas

no piecām vecākajām Latvijā. Ja tās restaurētu, notikums būtu ņemams vērā arī Eiropas kontekstā. Priesteris Bernāns uzskata, ka uz tik sena un vērtīga instrumenta uz Bērzgali brauktu spēlēt pasauleslaveni mākslinieki.

Vēsturiski un mākslinieciski vērtīga ir centrālā lustra, kuru savulaik izpētīt bija ieradušies pat speciālisti no Sanktpēterburgas, jo vēlējušies izveidot kopiju. Baznīcas sānu altāris ir veltīts svētajiem mocekļiem diakoniem — svētajam Stefanam un svētajam Laurim. Kristus Karaļa statuja savulaik atradusies Aglonas sieviešu klosterī. Kad padomju vara visiem no turienes 24 stundu laikā likusi izvākties, klostermāšas statuju atvedušas uz Bērzgali.

Pārdesmit metrus no baznīcas atrodas draudzes biedrības māja, liela un pamatīga. Tā esot būvēta 1861. gadā nodedušās vecās mājas vietā. Priesteris Aigars Bernāns, kuram Bērzgale ir dzimtā puse, iepazīs vēsturi un stāsta, ka šeit zeme, atšķirībā no citām vietām, esot piederējusi katoļu draudzei, līdz ar to vietējie dzimtie cilvēki bijuši privilģētā stāvoklī, strādājuši draudzes īpašumos. Aktīva sabiedriskā dzīve te esot risinājusies pagājušā gadsimta trīsdesmitajos gados, kad vietējā jauniešu biedrība pat iestudējusi vairākas teātra izrādes. Turpat tuvumā bijusi baznīcas ērģelnieka dzīvojamā māja un cara laikā netālu arī baznīcas krogs. Ienākot padomju varai, draudze savus īpašumus zaudējusi. Pirmajos pēckara gados draudzes mājā plānojuši ierīkot bērnudārzu, vēlāk izveidojuši tā saukto kolhoznieku namu, kur vasarās un rudenos izmītināti talcīnieki, studentu vienību dalībnieki un tā tālāk. Vēlāk tur dzīvojušas dažādas pasaules gājēju ģimenes, kas par ēku nemaz nav rūpējušās.

Kādreiz plašā Bērzgales draudze cilvēku skaita ziņā ir sarukusi, bet dievnams joprojām stāv stalts un izstaro mieru, ticību un pārliecību.



● Dievkalpojumu laikā spožu gaismu izstaro senlaiku meistaru darinātā lustra. Tās kopiju vēlējušies izgatavot arī mākslinieki no Sanktpēterburgas.

Svētā dvēselē atspoguļojas Dieva vaigs.

VĀRKAVAS NOVADĀ

Ikgadējais Vārkavas novada atklātais vieglatlētikas čempionāts: daudz dalībnieku un daudz labu rezultātu

Vārkavas novada sporta skola jau vairākus gadus rīko atklātos vieglatlētikas čempionātus, kas kļuvuši iecienīti Latgalē un kuros piedalās daudz sportistu no apkārtnējiem novadiem. Arī šoreiz čempionātā bija kupli pārstāvēta Līvānu bērnu un jaunatnes sporta skola (Līvānu BJSS), Preiļu bērnu un jauniešu sporta skola (Preiļu BJSS), Balvu, Jēkabpils, Madonas sporta skolas, kā arī Preiļu, Riebiņu, Viļānu novada skolas. Protams, piedalījās arī Vārkavas novada jaunie sportisti. Sacensības notika vairākās vecuma grupās, laiks bija labs, apstākļi sportošanai Vārkavas vidusskolas stadionā — teicami, un gūti daudzi labi rezultāti, atzina sacensību galvenais organizators, Vārkavas sporta skolas direktors Edgars Vaivods. Ar daudzām godalgām mājup devās Balvu, Jēkabpils un Daugavpils sportisti, bet arī vietējo novadu pārstāvji varēja lepoties ar uzvarām. Šeit publicējam informāciju par vietējo — Līvānu, Preiļu, Riebiņu un Vārkavas novadu sportistu sasniegumiem.

✓✓✓
1994. gadā dzimušo un vecāku sieviešu grupā 100 metru skrējienā pirmā vieta Alīnai Caunei no Līvānu BJSS (rezultāts — 13,4 sekundes), otrā — Baibai Didriksonai no Preiļu BJSS (15,7). Baiba uzvarēja arī 400 metru distancē (01:18,6), bet 1500 metros pirmā vieta pienācās Kitijai Valterei no Līvānu novada vakarskolas (04:31,9). No šīs vecuma grupas vīriešiem 100 un 400 metros labākais rezultāts bija Ilmāram Vaivodam no Vārkavas sporta skolas (11,8 un 53,7), otrajā vietā — Oskars Dombrovskis no Līvānu vakarskolas (11,9 un 54,4), trešajā — 100 metros

Edmunds Rāzna no Vārkavas sporta skolas (13,1), 400 metros — Elmārs Sparāns no Vārkavas novada (01:12,8).

Tālākšanā par uzvarētāju kļuva Alīna Caune no Līvānu BJSS (5,30 metri), otrā vieta Kitijai Valterei (4,94) un trešā — Kristīnei Lipinai (4,27), abas no Līvānu vakarskolas. Alīnai labākais rezultāts arī augstlēcšanā (1,50). No vīriešiem tālākšanā otrs labākais rezultāts Vārkavas sporta skolas pārstāvim Edmundam Rāznam (4,62), augstlēcšanā otrā vieta Ilmāram Vaivodam no Vārkavas novada (1,70).

Šķēpa (600 grami) mešanā otrs labākais rezultāts Kristīnei Lipinai no Līvānu vakarskolas (32,75 metri), trešais — Vārkavas sporta skolas audzēknei Sintijai Ziemelei (27,59). Kristīnei otrā vieta arī lodes (4 kilogrami) grūšanā. Vīriešu konkurencē labākie šķēpa (800 grami) metēji izrādījās Vārkavas novada. Pirmajās trijās vietās viņi sarindojās šādā secībā: Ilmārs Vaivods (42,47), Ervīns Onckulis (29,45), Elmārs Sparāns (21,93). Ilmāram otrā vieta arī lodes (6 kilogrami) grūšanā (11,28).

✓✓✓
1995. — 1996. gadā dzimušo jauniešu grupā 100 metru skrējienā pirmo vietu ieguva Alīna Poļipartova no Līvānu BJSS (13,9), otro — Aļona Koršikova no Preiļu BJSS (14,9), trešo — Inta Gavare no Vārkavas sporta skolas (15,0). Alīnai pirmā vieta arī 400 metru distancē — (01:12,3). Otrs labākais rezultāts Elinai Vilcānei no Vārkavas sporta skolas (01:32,8). Vārkavas sporta skolas audzēknēm Klīntai Vaivodei un Baibai Mačulānei pirmā un otrā vieta 1500 metru skrējienā (06:23,6 un 06:57,9).

No vīriešiem šajā vecuma grupā 100 metros trešā vieta Kristapam Vanagam no Līvānu BJSS (12,2), bet 400 metros — pirmā (01:04,1). 400 metru distancē otrā vieta Agrim Vilcānam no Vārkavas sporta skolas (1:05,9). 1500 metru skrējienā otrā vieta Osvaldam Savickim no Vārkavas sporta skolas (05:26,7). Tālākšanā pirmā vieta Vārkavas sporta skolas audzēknei Intai Gavarei (4,48 metri), no jauniešiem otrā vieta Preiļu BJSS audzēknim Linardam Šmeikstam (6,03). Augstlēcšanā Kristapam Vanagam no Līvānu BJSS — pirmā (1,65), Austrim Vanagam no Vārkavas sporta skolas — otrā (1,60) vieta.

Šķēpa (600 grami) mešanā pirmajās trijās vietās ierindojās Ieva Gavare no Vārkavas sporta skolas (22,31), Laura Otsone no Riebiņu vidusskolas (13,63) un Aļona Koršikova no Preiļu BJSS (13,60). Lodes (3 kilogrami) grūšanā Laura ieguva trešo vietu (10,08). Jauniešiem šķēpa (700 grami) mešanā veicās ne īpaši, jo no godalgotajām vietām iegūta tikai viena — otrā, kas pienācās Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēknim Pavlam Purviņam (41,25). Lodes (5 kilogrami) grūšanā — Kasparam Kvjatkovskim no Preiļu 2. vidusskolas pirmā vieta (13,38).

✓✓✓
1997. — 1998. gadā dzimušo meiteņu grupā 100 metru skrējienā otrā vieta Diānai Veigūrei no Līvānu BJSS (14,2), 400 metros otrā vieta Inetai Pastarei no Vārkavas sporta skolas (01:16,7), 1500 metros — pirmā vieta Annai Svetlovai no Preiļu 2. vidusskolas (05:51,5).

2000 metru soļošanā Vārkavas sporta skolas audzēknei Diānai Bartusevičai pirmais labākais

rezultāts (14:16,5), šīs skolas pārstāvei Maritai Erglei — otrā vieta (15:11,5). No jauniešiem 100 metru skrējienā par uzvarētāju kļuva Egils Smilškalns no Līvānu BJSS (12,1), otrajā un trešajā vietā divi Vārkavas sporta skolas audzēkņi — Arnolds Sparāns (12,2) un Mairis Ormanis (12,8). 400 metru distancē visātrāk pieveica Lauris Gavars no Vārkavas sporta skolas (00:58,1), otrā vieta Līvānu BJSS pārstāvim Egilam Smilškalnam (01:00,3). 1500 metros par uzvarētāju kļuva Renāts Rudzītis no Līvānu BJSS (05:03,7).

Tālākšanā un augstlēcšanā šajā vecuma grupā vietējo novadu meitenēm godalgotas vietas neizdevās iegūt, bet zēniem paveicās labāk. Tālākšanā pirmajā trijniekā iekļuva Egils Smilškalns (5,79), Arnolds Sparāns (5,32) un Renāts Rudzītis (5,07). Egils tika atzīts par labāko arī augstlēcšanā (1,75).

Šķēpa (400 grami) mešanā otro vietu ieguva Preiļu 2. vidusskolas audzēkne Anna Svetlova (31,63). No zēniem šķēpa (600 grami) mešanā Vārkavas sporta skolas audzēknim Arvim Spuriņam — otrā (38,42), Alvim Bulatovam — trešā vieta (28,66).

✓✓✓
Visjaunākajā grupā sacentās 1999. gadā dzimuši un jaunāki zēni un meitenes. 100 metru skrējienā pirmā vieta Jekaterīnai Baranovai no Preiļu BJSS (14,8), otrā — Simonai Salmiņai no Līvānu BJSS (15,6), trešā — Lijai Petrovai no Preiļu BJSS (15,8). 400 metros vairāk paveicās Ievai Butlerei no Vārkavas sporta skolas, kas ieguva otro vietu (02:52,2), bet trešajā vietā — Anastasija Nikitina no Preiļu 2. vidusskolas (02:51,5). 1000 metru soļošanā Vārkavas sporta

skolas audzēknei Laurai Vaivodei - Sultei pirmā vieta (05:44,2), Ksenijai Zabalujevai no Preiļu 2. vidusskolas — otrā (06:04,9), Evijai Vaivodei no Vārkavas sporta skolas — trešā vieta (06:18,5).

No zēniem 100 metru distancē godalgoto trešo vietu ieguva Preiļu BJSS audzēknis Nauris Zeiliņš (15,2), 800 metros — Vārkavas sporta skolas audzēknim Dainim Vanagam otrā vieta (02:59,0). 1000 metru soļošanā Preiļu 2. vidusskolas skolēnam Maksimam Semjonovam pirmā (05:54,4), Vārkavas sporta skolas pārstāvim Dāvim Salcevičam — trešā vieta (06:13,3).

Tālākšanā vairāk paveicās Lijai Petrovai no Preiļu BJSS (3,80), augstlēcšanā — Anastasijai Nikitīnai no Preiļu 2. vidusskolas, kas ieguva otro vietu (1,35), un Ievai Butlerei no Vārkavas sporta skolas — trešā vieta (1,30). Šķēpa (400 grami) mešanā trešo vietu ieguva Preiļu 2. vidusskolas skolniece Darina Luriņa (16,94). Zēniem tālākšanā veicās mazāk, bet augstlēcšanā Oļegs Hveckovičs no Līvānu BJSS kļuva par uzvarētāju (1,45). Maksimam Semjonovam no Preiļu 2. vidusskolas trešā vieta (1,40). Šķēpa (400 grami) mešanā otrā vieta Normundam Ušackim no Vārkavas sporta skolas (25,92).

Sportistu rezultāti apliecināja treneru Vjačeslava Grigorjeva, Viktorijas Neištadtes, Staņislava Stankeviča, Mārites Vilcānes, Oļgas Borisovas, Aleksandra Iljina, Edgara Vaivoda, Edmunda Voitkeviča ieguldījumu darbā ar skolēniem.

L. Rancāne

PREIĻU NOVADĀ

Veselības nedēļa

Preiļu novada iedzīvotāji tiek mudināti atsaukties Latvijas Tautas sporta asociācijas aicinājumam atbalstīt «Veselības nedēļas» ideju. Nedēļa risināsies no 1. līdz 7. oktobrim un tiek organizēta, lai pierādītu, ka ir daudz vienkāršu un visiem pieejamu veidu, ar ko nodarboties ikdienā un uzlabot veselību, būt kopā ar ģimeni un draugiem. Ar «Veselības nedēļas» ietvaros Preiļos piedāvāto iespēju programmu iepazīstina novada sporta pasākumu organizators Leonīds Valdonis.

1. oktobrī pulksten 18.00 Preiļu parka estrādē tiek aicināti skriešanas aktivitāšu cienītāji uz kopēju iesildīšanos un treniņu speciālista uzraudzībā.

2. oktobrī pulksten 18.00 uz mākslīgā seguma futbola laukuma pie Preiļu Valsts ģimnāzijas dažāda vecuma, dzimuma un sagatavotības domubiedru lokā būs iespēja uzspēlēt futbolu, uzzināt ko jaunu par šo sporta veidu, mēģināt atsaukt atmiņā ar gadiem aizmirstās spēles iemaņas. Savukārt

skolēnu jaunrades centrā, Aglonas ielā 24, pulksten 18.00 būs iespēja smelties zināšanas par gaisa pūkņu veidošanu.

3. oktobrī pulksten 18.30 Preiļu Valsts ģimnāzijas sporta zālē — «Vingrosim kopā ar Ainu!». Tā būs iespēja izmēģināt ko tādu, kam agrāk pietrūka laika un uzņēmības. Uzdrīkstieties!

4. oktobrī pulksten 18.00 Preiļu bērnu un jauniešu sporta skolas stadionā iespēja izbaudīt skrītuļošanas priekus zelta rudens gaisotnē. Aicināti jebkura vecuma skrītuļslēpotāji, rollerslēpotāji un skrītuļdēļu īpašnieki.

5. oktobrī pulksten 18.00 Preiļu bērnu un jauniešu sporta skolas stadionā ģimenes un draugu lokā gatavotos pūkus varēs pārbaudīt, mēģinot tos pacelt gaisā iespējami augstāk virs Preiļiem.

6. oktobrī — aktīvo sportistu diena, kad ikviens var piedalīties dažāda mēroga sporta pasākumos visā Latvijā.

7. oktobrī pulksten 10.00 Preiļu kultūras namā — noslēguma diena. Tradicionālā tūriāde nūjošanas entuziastiem un velomiļiem ar zupas baudišanu finišā.

Visi uz Olimpisko dienu!

Lai popularizētu olimpiskās idejas, vingrošanu un skriešanu kā neatņemamu veselīga dzīvesveida sastāvdaļu, iesaistītu fiziskās aktivitātēs pašvaldības iestāžu vadītājus, darbiniekus un skolu audzēkņus, šonedēļ Preiļos, tāpat kā daudzviet Latvijā, tiek rīkota Olimpiskā diena.

Piektdien, 28. septembrī, pulksten 9.30 Preiļu novada bērnu un jauniešu sporta skolas stadionā paredzēts sākums skrējēju dienai, ko organizē Latvijas Olimpiskā komiteja, bet pasākuma praktisko izpildi nodrošina pašvaldība. Skrējēju dienā var piedalīties ikviens, kurš atbalsta olimpisko principu — galvenais nav uzvarēt, galvenais ir piedalīties.

Olimpiskās dienas programmā paredzēta rīta rosme, kas tiks

translēta tiešraidē radio SWH, būs kopīgs skrējienis «Veselības kilometri» apkārt Preiļu parkam, pretstafete starp skolu klašu komandām vairākās klašu grupās, kā arī zibensturnīrs futbolā mākslīgā seguma laukumā. Sākumskolas audzēkņi piedalīsies zīmējumu konkursā, kura moto — «Latvijas sportisti Londonas Olimpiskajās spēlēs 2012». Tiks noteikti arī domrakstu konkursa «Kā es kļūšu par Latvijas olimpieti» uzvarētāji.

Aktīvākā skolas komanda saņems Latvijas Olimpiskās komitejas speciālbilvu. Būs arī citas dāvanas, tostarp bezmaksas ielūgums uz KHL hokeja spēli arēnā «Rīga». Bērnu zīmējumu un domrakstu konkursa trīs labākie darbi tiks publicēti žurnālā «Sports», autori saņems speciālbilvas.

L. Kirillova

VIDZEME

Forma — piederība skolai

VIDzemē dažās lauku skolās tagad ieviestas skolēnu formas. Šim procesam iniciatori nav bijuši pedagogi, bet bērnu vecāki.

Liepas pamatskolā pēc vecāku padomes iniciatīvas pagājušajā mācību gadā noticis demokrātisks process, skaidrojot skolēnu vecākiem, ka forma bērnos varos piederības sajūtu mācību iestādei, kā arī izlīdzinās visai atšķirīgo gērbšanās gaumi, kad, piemēram, svētkos vieni ir baltās blūzēs un kreklos, kamēr citi treniņtērpos. Notikusi vecāku aptauja, piemērotu tērpu modeļu izraudzīšanās un pat sagatavota vecāku konference ar iespējamo tērpu modeļu demonstrējumiem. Tādējādi nonākt līdz vienotai domai par skolēnu formas ieviešanu 1. — 4. klašu bērniem kā obligātu, bet 5. — 9. klašu audzēkņiem kā pamudinošu procesu.

Liepas pamatskolas direktore Kristīne Rebinova skaidroja, ka visu uzņēmusies vecāku dome — no idejas izvirzīšanas līdz tērpu modeļu piemeklēšanai un pasūtījumu veikšanai firmā, kurā ir vispieņemamākās cenas. Svētku formai izraudzīta zaļā krāsa, kas ir Liepas skolas simbolā. Tērpus košāku dara sarkanā krāsa — adīto vestiņu kantītēs un meiteņu svārciņu vai sarafānu rūtīs. Direktore apbrīno vecāku uzņēmību un aizrautību, ar kādu īstenota ideja, gan anketējot vecākus, gan izpētot formu gatavošanas firmu Latvijā piedāvājumu. Pamatskolas emblēmas risinājums atstāts skolas ziņā. Pedagogi vienojušies, ka tā būs piespraude, kuru var valkāt gan pie ikdienas, gan svētku tērpa. Kādai tai jābūt — šoruden par to skolēnu vidū tiks izsludināts konkurss.

Direktore pirmā no pedagogiem arī savā garderobē iekļāvusi skolas formas



● Liepas pamatskolas sākumklasēs svētku formas tagad ir obligātas. Skolēnu vecākiem bija dots pūsgads ideju izvērtēšanai un iemaksām par apģērbu.

tērpu, par to 1. septembrī izpelnoties ne tikai pieaugušo pozitīvu novērtējumu, bet arī vecāko klašu zēnu apbrīnu un cieņu. Visi 9. klases zēni 1. septembrī bija svētku kārtu papildinājuši ar jaunajām formas vestēm, kopumā izskatoties īpaši eleganti un rādot piemēru pirmklasniekiem, kurus pie rokas ievada skolas saimē. Vecāko klašu meitenes ir daudz atturīgākas svētku formas pieņemšanā, bet pēc Zīnību dienas tika registrēts vesels klāsts piete-

kumu, un firma «Pro Fashion», kas apģērbj Latvijas armiju un dzelzceļniekus, no Liepas saņēma jaunu pasūtījumu formu izgatavošanai bērniem. Pedagogi spriež, ka ar laiku no svētku tērpa radīsies skolas ikdienas forma, bet svētkos būs cits tērps.

Arī Taurenē pamatskolas audzēkņi tagad tērptas skolas formās. Taurenēšiem tās paredzētas ne tikai svētkiem, bet arī ikdienai. Meitenēm pelēki rūtoti sarafāni, bet puīšiem pelēkas vestes un kaklasaites.

Dace Potaša, pamatskolas direktore vietniece ārpusklases darbā, stāsta, ka ideja par vienotām skolēnu formām radās vecāku padomei. Vispirms notika vecāku aptauja, vēlāk arī formu auduma, krāsas un piegriezuma izvēle. Kopīgi nonākt pie pelēkajām skolas formām, uz kurām uzšūdinātas skolas emblēmas. Skolēniem atstāta pietiekami liela izvēle, jo meitenēm sarafāni ir dažādi. Vecāko klašu meitenēm ir arī vestes.

Tā kā forma skolēniem ir ikdienas apģērbs, daži bērni ģimenes iegādājušās divas formas komplektus.

Runājot par iemesliem, kādēļ skolotāji piekrituši vecāku idejai par skolēnu formu ieviešanu, Dace Potaša norāda arī uz sociāliem apsvērumiem: «Dzīvojam laikā, kad kādas ģimenes bērni var atļauties ļoti dārgu apģērbu, citi velk mugurā to, kas sanāk. Šajā ziņā bērni skolā varēs justies ne tikai vienoti, bet arī līdzīgi. Bija ļoti patīkami 1. septembrī skolēnus ieraudzīt tik vienotus, tērptus formās. Arī skolotāji sāk domāt, kā piebiedroties skolēniem, savos tērpos izvēlēties formas krāsu akcentus.» Audzēkņiem pirmā pieskaņojusies Taurenē pamatskolas direktore Lilita Ozoliņa, kas šūdinājusi vesti skolēnu formas krāsā.

Jau kādu laiku ar formas tērpu sabiedrībā atšķiras Vecpiebalgas vidusskolas audzēkņi, parādot piederību skolai svētkos, koncertos, olimpiādēs un konkursos. Pie šādas idejas īstenošanas strādājis skolēnu parlaments un pedagogi. Cēsu skolās šādas idejas līdz īstenošanai nav nonākušas. No Rīgas daudzajām skolām formai apģērbā priekšroku devušas 14 mācību iestādes.

«Druva»

DAUGAVPILS

Pirms aukstuma iestāšanās čūskas vēl tiks sevi manīt

Šovasar ik nedēļu vismaz viens vai divi cilvēki vērsušies Latgales zoodārzā, lai pasūdzētos, ka mājās ierāpojusi čūska, un lūgtu padomu. Siltā sezona tuvojas beigām, bet cilvēkus gaida vēl viens čūsku aktivitātes vilnis pirms pirmajām stiprajām salnām.

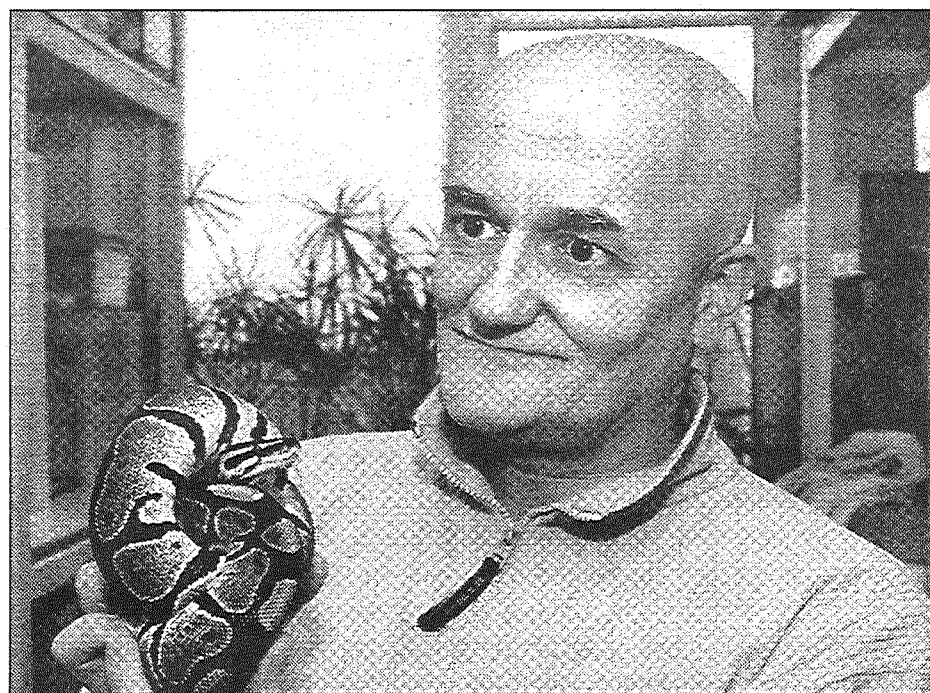
Kā teica Latgales zoodārza direktors Mihails Pupiņš, sezona tiešām bijusi čūskām bagāta, jo šie rāpuļi bija ļoti aktīvi. Tā kā pilnvērtīgus pētījumus neviens netika veicis, nevar teikt, ka dabā čūsku būtu kļuvis vairāk, vienkārši tās biežāk sastopas ar cilvēkiem. Pastāv viedoklis, ka ap pilsētām ir izzudušas tā saucamās aizsargzonas — apstrādājamo lauki (agrāk tos ara, apstrādāja ar indīgām ķīmikālijām utt.). Beidzamajos gados pilsētu aizvien ciešāk ieskauj meži, krūmi un purvi. Tādējādi tagad čūskas var ātri un bez jebkādiem šķēršļiem nokļūt pilsētā. «Sogad, kā nekad agrāk, ļoti daudz signālu saņēmām no Grīvas, pilsētas centra, Ķimīku mikro-rajona, Jaunās Forštates. Cilvēki sastapuši zalkšus un odzes, visbiežāk — māju pagalmos, šķūņos un piebūvēs. Daži mēģināja tās noķert, daži — nosist, bet mēs šādu rīcību neatbalstām,» teica Mihails Pupiņš.

Bija kāds interesants gadījums — saimnieks ievēroja šķūnī mazus, baltus ekskrementus, lai gan putni ēkā nevarēja iekļūt. Pamazām viņš izsekoja, kā tie rodas. Izrādījās, ka augšā — uz spārēm

bija iekārtojušies nevis putni, bet čūskas. Pēc apraksta bija grūti sāprast, kas tie par rāpuļiem. Aizbraukuši uz norādīto vietu, zoodārza darbinieki neko neatrada. Saimniekam izdevās nofotografēt čūskas — tie izrādījās zalkši.

Rudenī, pirms pirmajām salnām, čūskas dosies ziemas guļā. Latvijā ziemot ir grūti, tāpēc ir jāmeklē speciāla vieta, kur netiek klāt sals. Tāpēc šādās vietās (parasti tās ir alas) zalkši un odzes pulcējas masveidīgi, savijoties kamolos. Taču čūskas ir vienaldzīgas pret cilvēku, tāpēc viņa mājokli un būves var uzskatīt par vējalauzām, akmens kaudzēm un plaisām, tas ir, — vietām, kur var ērti pārzīnot. «Ja tuvumā ir vieta, kur dzīvo čūskas, pirms aukstuma iestāšanās tās noteikti uzradīsies. Ar šādām situācijām mēs saskaramies ik gadu. Pagraabi, šķūņi, privātmājas, daudzdzīvokļu namu pirmie stāvi ir ērtas ziemošanas vietas. Reiz mēs ķērām čūsku zem ledusskapja. Ja tuvumā ir apmeties zalktis, nevajag to aiztikt, viņš pats atradis ziemošanas vietu. Savukārt, ja tās ir odzes, ieteicams rūpīgi pārbaudīt telpas, jo šie rāpuļi parasti ziemo kompānijā,» iesaka zoodārza direktors.

Ziemošana telpās atšķiras no ziemošanas ārā, kad čūskas guļ līdz lielam atkusnim. Kad cilvēks sāk kurināt krāsnī, čūska pamostas, jo tai šķiet, ka pienācis pavasaris, izrāpo un izbiedē saimniekus.



● Mihails Pupiņš ar karalisko pitonu.

Tāpēc, ja tuvumā atrodas vietas, kur mīt čūskas, vēlams pārbaudīt pagrabus, šķūņus un māju.

Cilvēkus mājās mānītīgas bailes no čūskām, viņi dedzina to ādu, lai aizbiedētu, trokšņo, lai gan čūskas vairāk reaģē uz augsnes svārstībām, izlaista šķidrums ar asu smaku, lai gan arī cilvēkiem pašiem tie ir nepatīkami. Dažkārt mēģina nolikt saindētu ēdienu, taču čūska ir plēsēja un dod priekšroku medībām, ignorējot saindētas sardzes.

«Pie mums var sastapt arī no citām valstīm ievestas čūskas, ko cilvēki gluži likumīgi iegādājas Eiropas zooveikalos. Nopērkot mazu čūskiņu, cilvēki nepadomā par to, kā tā kopjama un cik liels rāpuļis var izaugt. Piemēram, labi barojot tīģerpitonu, gada laikā tas var iz-

augt par vienu metru. Pavisam nesen man piezvanīja no Rīgas un piedāvāja paņemt četrus metrus garu pitonu, tāpēc, ja kāds vēlas, var to paņemt pie sevis mājdzīvnieka vietā. Tiesa, es neiesaku ņemt tik lielas čūskas, ja nav iepriekšējas pieredzes, kā ar tām apieties. Ja rāpuļi ļoti baro, tā apkārtmērs var sasniegt cilvēka vidukļa apmēru. Čūskas nav bara dzīvnieki, tāpēc cilvēku neuzskatīs par saimnieku. Līdz ar to tā var būt bīstama pat tam, kas to baro. Pasaulē pastāv uzskats, ka cilvēkiem ir bīstama čūska, kas garāka par trim metriem. Mēs zoodārzā pieņemam (uz patversmes nosacījumiem) mazus tropiskos dzīvniekus, bet tik lieliem, kā šis pitons, mums nav vietas,» pastāstīja Mihails Pupiņš.

«Latgales Laiks»

Bojā gājušie uz ceļa autovadītājiem nav bijuši redzami

Arvien garākās krēslas un nakts stundas autovadītājiem rada rūpes, kā savlaicīgi ieraudzīt gājējus un velosipēdistus. Policijas statistika liecina, ka lielākajai daļai no satiksmes negadījumos cietušajiem gājējiem un riteņbraucējiem negadījuma brīdī pie apģērba vai velosipēda nebija gaismu atstarojošu materiālu. Šie cilvēki autovadītājiem bija neredzami.

Kā un kāpēc lietojams atstarotājs?

Autovadītājs neizgaismotu gājēju uz ceļa pamana tikai 25 — 40 metru attālumā. Ja vadītājs brauc ar ātrumu 90 km/h, šo ceļa posmu viņš paveic 1 — 2 sekundēs. Diemžēl nereti tas ir pārāk īss brīdis, lai reaģētu.

Atstarotāja atspīdināto gaismu autovadītājs, braucot ar tuvajām ugunīm, pamana 140 metru attālumā, braucot ar tālajām gaismām, pat no 400 metru attāluma.

Gājēju un velosipēdistu pamanīšanas attālums, lietojot atstarotājus, palielinās 5 — 10 reizes, un tas ir pietiekami, lai samazinātu ātrumu un izvairītos no sadursmes.

Atstarotājs vai atstarojošs materiāls uz apģērba var glābt dzīvību, turklāt tumsā neviens nepētīs, vai jums ir moderni, vai ne tik šodienas stila tendencēm atbilstošs atstarotājs.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumiem gājēji, piedaloties ceļu satiksmē, var izmantot arī kabatas lukurišus.

CSDD INFORMĀCIJA

Atsākas konkurss skolēniem «Gribu būt mobils!»

Ceļu satiksmes drošības direkcija jau sesto gadu aicina 6. — 8. klašu skolēnus piedalīties konkursā topošajiem mopēdistiem par ceļu satiksmes drošību — «Gribu būt mobils!».

Konkurss notiks četros posmos. Pirmais un otrais posms — priekšsacensības un neklātienē sacensības internetā, mājas lapā www.gribubutmobil.lv, no 9. oktobra līdz 15. novembrim. Trešais un ceturtais posms — septiņi pusfināli un fināls klātienē Latvijas reģionos un Rīgā no 2013. gada 15. janvāra līdz 22. martam.

Konkursa pamatnosacījumi: minimālais skolēnu skaits ir četri, maksimālais — pieci; komandai jābūt vienam skolotājam — konsultantam; konkursā var piedalīties vairākas komandas no katras skolas vai klases; katrai komandai nepieciešama sava e-pasta adrese priekšsacensību un neklātienē daļas pieejas atslēgas koda saņemšanai.

Konkursa pusfināla sacensības notiks septiņās Latvijas pilsētās, tajā skaitā arī Preiļos, kur tiksies Daugavpils pilsētas, Rēzeknes pilsētas, Daugavpils, Ilūkstes, Dagdas, Krāslavas, Kārsavas, Ludzas, Zilupes, Ciblas, Aglonas, Riebiņu, Līvānu, Preiļu, Vārkavas, Viļānu un Rēzeknes novadu skolēnu komandas.

Konkursa «Gribu būt mobils!» fināla uzvarētājkomandai pavasarī būs iespēja doties izglītojošā ekskursijā uz zinātnes parku «Tom Tits Experiment» Zviedrijā. Otrās un trešās vietas ieguvēji saņems dāvanu karti, ko varēs izmantot pēc saviem ieskatiem, lai dotos ekskursijā.

VUGD INFORMĀCIJA

Šogad vairāk ugunsgrēku lauksaimnieciskās ražošanas objektos

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) apkopotā statistika liecina, ka šī gada astoņos mēnešos ugunsdzēsēji glābēji ir izglābuši 299 cilvēkus, tajā skaitā 117 cilvēki izglābti ugunsgrēku laikā un 182 — veicot glābšanas darbus.

Astoņos mēnešos reģistrēti 6572 ugunsgrēki, kas ir gandrīz tādā pašā līmenī kā pērn. Ugunsnelaimēs bojā gājuši 65 cilvēki, kas ir par 17% mazāk, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Visvairāk ugunsgrēku ar traģiskām sekām bijis Daugavpils novadā, kur bojā gājuši seši cilvēki.

Šogad, salīdzinot ar pagājušo gadu, biežāk ir deguši lauksaimnieciskās ražošanas objekti, sabiedriskās ēkas un būvobjekti, bet mazāks ugunsgrēku skaits bijis ražošanas ēkās.

Ugunsgrēkos kopā nopostītas 532 ēkas, 136 transportlīdzekļi, sadeguši 165 mājlopi un 57 mājputni.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

LATGALĒ

Ceļu satiksmes negadījumos cietuši un gājuši bojā cilvēki

✓ 14. septembrī Ilūkstē automašīnas BMW vadītājs uzbrauca 13 gadus vecam zēnam, kurš it kā pēkšņi izskrējis uz ceļa. Zēns nogādāts slimnīcā, kur ārsti viņam konstatējuši dažādas traumas. Policija skaidro negadījuma apstākļus.

✓ 14. septembrī Rēzeknes novada Feimaņu pagastā 1959. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Range Rover, notrieca alni, kurš pēkšņi izskrēja uz ceļa. Pēc notikušās sadursmes auto vadītājam bija nepieciešama medicīniskā palīdzība, taču vēlāk viņš palaists mājās.

✓ 15. septembrī Daugavpils novada Laucesas pagastā negadījuma rezultātā gājusi bojā sieviete. Pēc sākotnējās informācijas, 1958. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu MAN ar puspiekabi, sadūrās ar tajā pašā virzienā braucošu velosipēdistu, kura veikusi kreiso pagriezienu. Sadursmes rezultātā velosipēdiste pēc inerces iebraukusi citā transportlīdzeklī, kas bija apstājies uz lauku ceļa, lai palaistu pa galveno ceļu braucošo transportu.

Pēc notikušā 1954. gadā dzimusi sieviete ar dažādām traumām nogādāta slimnīcā, taču miesas bojājumi bijuši tik smagi, ka pēc neilga laika viņa mirusi. Negadījuma izmeklēšana turpinās.

✓ 18. septembrī Daugavpilī notika triju automašīnu sadursme. 1992. gadā dzimis vīrietis, vadot Audi ar piekabī, nepalaista pa galveno ielu braucošu automašīnu Audi A6, kura sadursmes rezultātā pēc inerces ietriecās ceļa malā stāvošā automašīnā Mercedes. Negadījumā cietusi Audi A6 vadītāja, 1955. gadā dzimusi sieviete, kura tika nogādāta slimnīcā.

✓ 19. septembrī ap pulksten 21.10 Daugavpilī 1957. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Mercedes, notrieca gājēju, kurš šķērsoja ceļu tam neparedzētā vietā. Cietušais, 1948. gadā dzimis vīrietis, smagā stāvoklī tika nogādāts slimnīcā.

Kā informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne, negadījuma brīdī ārā bijis lietains un tumšs laiks, bet šādos apstākļos ceļš ir slikti pārdzams. Par to jāatceras gan gājējiem, šķērsojot ceļu, gan vadītājiem. Policija atgādina, cik svarīga ir atstarotāju loma jūsu pašu drošībai lietainā un tumšā diennakts laikā.

Operatīvo pasākumu rezultātā izņemti ieroči un narkotikas

Kriminālpolīcijas biroja darbinieki, veicot operatīvos un profilaktiskos pasākumus cīņā pret narkotisko vielu nelikumīgu apriti, Daugavpilī aizturēja divus jaunus vīriešus. Viens no viņiem dzimis 1986., otrs — 1990. gadā, bet abi tiek turēti aizdomās par narkotisko vielu nelikumīgu iegādāšanos un glabāšanu. Par to liecina arī fakts, ka kratīšanas laikā pie viņiem atrastas narkotiskās vielas.

Policijā uzsākts kriminālprocess, piemērotais drošības līdzeklis nav saistīts ar brīvības atņemšanu. Zināms, ka gados vecākais vīrietis jau agrāk bija nonācis policijas redzeslokā ne tikai par analogiska rakstura, bet arī citiem noziedzīgiem nodarījumiem.

Kriminālpolīcijas biroja darbinieki, veicot izmeklēšanu agrāk uzsākta kriminālprocesa ietvaros, Daugavpils novada Salienu pagastā sankcionētas kratīšanas rezultātā 1945. gadā dzimuša vīrieša privātmājā konstatējuši un atsavinājuši vienstobra medību bisi, pārtaisītu raķešu pistoli, kā arī dažāda kalibra municiju.

Uzsāktajā kriminālprocesā turpinās izmeklēšana pēc Krimināllikuma 233. panta — šaujamo ierociņu, šaujamo ierociņu municijas neatļauta izgatavošana, glabāšana, nēsāšana un realizēšanas noteikumu pārkāpšana.

Balvu novadā aizturēta neatlaidīgu zagļu grupa

16. septembrī Balvu policijā tika saņemta informācija par to, ka Kubulu pagastā no kādām ražošanas telpām, uzlaužot durvis, nozagtas dažādas mantas. Par zādzību tika uzsākts kriminālprocess.

Nākamajā dienā zādzība atkārtojās. 17. septembrī policija saņēma informāciju, ka no tām pašām telpām nozagti vairāki elektromotori un citas mantas. Šoreiz zagļi bija iekļuvuši iekšā pa logu, kam izņemts stikls.

Naktī no 17. uz 18. septembri minētās telpas Kubulu pagastā mēģināja apzagt trešo reizi, taču neveiksmīgi. Saimnieks, pamanijis svešo personu

iekļūšanu savā īpašumā, laikus paziņoja par to policijai.

Pēc informācijas saņemšanas Balvu iecirkņa policijas darbinieki operatīvi ieradās notikuma vietā un turpat arestēja divus vīriešus, kuri dzimuši 1986. un 1967. gadā. Vēlāk tika arestēti trešais grupas dalībnieks, 1986. gadā dzimis vīrietis. Izmeklēšana uzsāktajos kriminālprocesos turpinās. Policija pārbauda aizturēto personu saistību ar iepriekšējām zādzībām, kas bija paveiktas pirms viņu aizturēšanas.

PREIĻU iecirknī

Rupji lamājās un traucēja mieru

Policijas darbinieki pārbauda gadījumu, kas risinājies Preiļos, Rēzeknes ielā, 17. septembrī. Kāds 1970. gadā dzimis vīrietis lamājies necenzētiem vārdiem sabiedriskā vietā, kā arī traucējis mieru un kārtību.

Par kabeļu zādzību aizturēti divi vīrieši

18. septembrī Preiļu iecirkņa policijas darbinieki, realizējot viņu rīcībā esošo operatīvo informāciju, Riebiņu novada Rušonas pagastā aizturēja divus vīriešus, kuri dzimuši 1976. un 1965. gadā. Policija abus pieķēra brīdī, kad tie centās izrakt no zemes kabeļi.

Policija turpina kriminālprocesa izmeklēšanu, kā arī pārbauda aizturēto personu saistību ar citiem analogiska rakstura noziegumiem.

Velosipēdistis krietnā reibumā

18. septembrī Preiļos policijas darbinieki apturējuši velosipēda vadītāju, kurš pārvietojies alkohola reibumā. Konstatēts, ka viņa reibuma pakāpe bijusi 2,79 promiles.

Līvānos uzdarbojas zagļi

18. septembrī policijā saņemts iesniegums, ka Līvānos, uzlaužot durvju slēdzeni, no pagraba izzagts velosipēds. Tas gan ir viegli pamanāmā krāsā — dzeltens. Saimnieks lēš, ka viņam nodarītie materiālie zaudējumi ir aptuveni 200 latī. Policija skaidro notikušā apstākļus, tiks pieņemts lēmums par kriminālprocesa uzsākšanu.

19. septembrī Līvānos uzlauzta garāža. Nozagtas dažādas mantas, tajā skaitā arī koka virpa. Materiālo zaudējumu apmērs tiek noskaidrots. Policija vērtē notikuma apstākļus un lem par kriminālprocesa uzsākšanu.

Silajānos uziets artilērijas lādiņš

Veicot ūdensvada instalācijas darbus, Riebiņu novada Silajāņu pagastā 19. septembrī atrasts artilērijas lādiņš, kas glabājies zemē nesprādzis kopš Otrā pasaules kara gadiem. Par bīstamo atradumu nekavējoties tika paziņots Nacionālo Bruņoto spēku dežurāntam. Lādiņš tika neutralizēts.

Paņēma preci, bet nesamaksāja

19. septembrī Preiļos kādā veikalā 1962. gadā dzimusi sieviete nenorēķinājās par paņemto preci. Summa neliela — 1,27 latī, bet nepatikšanas būs.

Dzeršana uz ielas — sodāma rīcība

21. septembrī policijas darbinieki Preiļos aizturēja kādu 1969. gadā dzimušu vīrieti, kurš uzturējās sabiedriskā vietā ar atvērtu alkohola pudeli. Līdz ar to viņš pārkāpis Administratīvo pārkāpumu kodeksu.

Meklē par izvairīšanos no tiesas

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirknis meklē 1984. gadā dzimušo apsūdzēto Zābaru Tumaševiču (attēlā).

Z.Tumaševičs tiek apsūdzēts par sevišķi smaga noziedzīga nodarījuma veikšanu — laupīšanu grupā, taču izvairās no tiesas. Policija aicina ziņot par meklējamā atrašanās vietu pa tālruni 65403302, 110, 112 vai vērsties tuvākajā policijas iestādē.

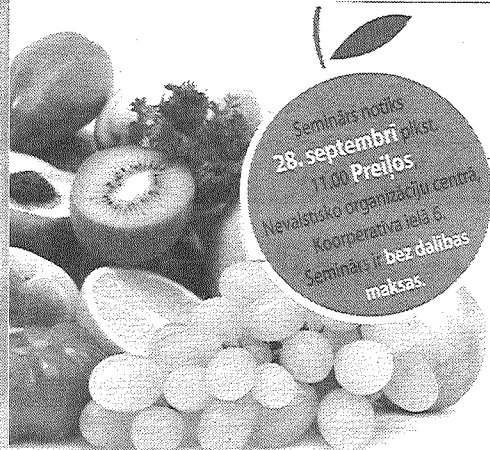


SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBAS



Apmeklē bezmaksas semināru Augļi veselībai!

Tā ir lieliska iespēja uzzināt tik daudz jaunas un vērtīgas informācijas par augļiem un ogām, kas mums ir visapkārt – sākot no āboliem un bumbieriem līdz pat zemenēm un jānogām. **Atnāc un uzzināsi kādus augļus un ogas izvēlēties savam dārzam un kā ražu labāk saglabāt ziemas mēnešiem; turklāt varēsi arī mieloties ar dārza veļtēm!**



Seminārs notiks
28. septembrī plkst.
11.00 Preiļos
Nevalstisko organizāciju centra,
Koopērātīva ielā 6.
Seminārs ir bez dalības
maksas.

	Programma
Pulcēšanās, kafija un dažādu augļu izstrādājumu degustēšana	11.00
levars – par pasākumu un tā norisi	11.30
Lekcija „Izvēlies savu augli un ēd ar baudu!” Lektore Beatrise Kalniņa	11.40
Lekcija „Ēšanas paradumi pasaulē”. Lektore Agnese Kalniņa	12.30
Kafijas pauze un dažādu augļu izstrādājumu degustēšana	13.30
Lekcija „Augļi un ogas – gudra izvēle mūsu veselībai”. Lektore Dalija Segliņa, Latvijas Augļkopības institūts	14.00
Lekcija „Augļu un ogu pasniegšana”. Lektore Ināra Liepiņa.	15.00
Kafijas pauze un dažādu augļu izstrādājumu degustēšana	15.40
Diskusija, semināra kopsavilkums, semināra noslēgums	16.00

Lūdzam pieteikties semināram līdz 27. septembrim, piezvanot Inetei Liepniecei pa tālruni 26596653. Būsiat laipni gaidīti! Latvijas Augļkopju asociācija

PASĀKUMS, KAS FINANSĒTS AR EIROPAS SAVIENĪBAS UN LR ZEMKOPĪBAS MINISTRIJAS ATBALSTU.

PVC logi, iekšdurvis no Ls 50, ārurvis no Ls 99.
Bezprocentu kredīts + dāvana.
Tālr. 28673992.

SIA "ALVSTRE" iepērk dzīvsvārā: piena teļus, teles, bullus, govus, aitas un jērus.
T. 651 97414

PĒRK METĀLLŪŽŅUS, LIETOTU LAUKU TEHNIKU UN AUTO.
Griežam uz vietas, sveram.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 25969839.

Pērk mežu īpašumā, lapu koku un skujkoku cirsma.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28874347.

Par augstām cenām pērk mežus un zemi Latgalē.
Tālr. 26544864, 29215325.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas un gaļas šķirnes lopus.
Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "LASKANA - LOGISTIK" PĒRK lielas CIRSMAS un cērtamus NĪ. Izmanto zāģēšanas pakalpojumus.
Tālr. 20276658,
laskana.jekabpils@inbox.lv.

Sestdien, 29. septembrī, z/s „Mazputnēni” pārdos jaunputnus, dējējvistas. Šogad pēdējo reizi. Livānos 8.00, Rožupē 8.30, Rudzātos 8.50, Priekuļos 9.10, Sutros 9.40, Ančinos 10.00, Vārkavā 10.20, Vecvārkavā 10.50, Pelēcos 11.10, Ārdavā 11.30, Aglonā 12.00, Rušonā 12.30, Aizkalnē 12.50, Preiļos 13.10, Riebiņos 13.40, Stabulniekos 14.00, Galēnos 14.20. Mob.tel. 29219051.

Jūsu uzņēmuma reklāma laikrakstā "Novadnieks" ir labs veids, kā piesaistīt jaunus klientus!
Nāciet uz redakciju Brīvības ielā 14, Preiļos. Zvaniet pa tālr. 65307057.
e-pasts novadnieks@inbox.lv.

SIA „LATVIJAS GAĻA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Svari. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

Pūķa gadā, pirms divpadsmit gadiem

● 2000. gada septembris

Latvijā ieradās eksperti no zviedru firmas «Sodra cell» un somu uzņēmuma «Metsaliitto», kas gatavojās piedalīties celulozes rūpnīcas projekta realizācijā. Viņi apskatīja iespējamās rūpnīcas celšanas vietas Turku un Jersikas pagastos. Ņemot vērā, ka Jersikas pagastā izvēlēto vietu neskāra iespējamo plūdu draudi, kā arī to, ka zeme piederēja valsts uzņēmumam nevis privātpašniekiem, kā tas bija Turku pagastā, investorus vairāk interesēja Jersikas pagastā izvēlēta vieta. Tomēr kopumā Latvijas valdības biežā maiņa un ekonomiskā nestabilitāte neveicināja investoru ieinteresētību.

Pirms 12 gadiem pašvaldības no informatizācijas bija vēl tālu. Latvijā jaunu datortehniku bija iegādājušās vien pieci procenti pašvaldību, 60 procenti no Latvijas pašvaldībām lietoja novecojušu datortehniku, arī programmas bija vecas. Lielākoties datori kalpoja kā rakstāmmašīnas. Nebija ierīkoti kabeļtīkli un tāpēc internets nebija pieejams 350 Latvijas pašvaldībās un 25 pilsētās. Bez interneta iztika ne vien daži Latgales rajoni, bet tas nebija pieejams pat Ventpils rajona pašvaldībās. Kopumā Latvijā bija 586 pašvaldības, no kurām 405 tika veikta aptauja par datoru lietošanu un interneta pieejamību.

Jersikas pamatskolā tika ierīkots ūdens-

vads un kanalizācija. Līdz ar to skolēniem ziemas spelonī vairs nebija jāiet uz āra sauso tualeti un no akas jāpumpē ledains ūdens.

Turpinājās veselības aprūpes reforma. Pirms reformas, piemēram, katrai skolai un bērnudārzam bija «piestiprināts» savs pediatrs, kas sekoja bērnu veselības stāvoklim, organizēja vakcinēšanu uz vietas skolā. To veica skolas medmāsa, kad pediatrs bija apsekojis katru skolēna veselības stāvokli. Pēc reformas bērni tika pierakstīti pie ģimenes ārstiem, un līdz ar to par vienas skolas bērniem vajadzēja rūpēties pat vairākiem dakteriem. Sareformēts tika tik tālu, ka laukos sāka izzust feldšeru — vecmāšu dienesti, kas pirms tam lauciniekiem bija pirmā vieta medicīniskās palīdzības saņemšanai.

Preiļu 1. pamatskolā 1. septembrī mācības uzsāka 999 skolēni.

Latvijā notika iedzīvotāju aptauja par iestāšanās lietderību Eiropas Savienībā. 44,5 procenti bija pārliecināti par iestāšanās lietderību, pret bija 32,4 procenti, 23 procenti vēl nebija izlēmuši.

Preiļos pabeidza jumta seguma remontu bijušā sadzīves pakalpojumu kombināta namam. 720 kvadrātmetru platībā tika uzlikts Vācijā ražots mikstais jumta segums. Firma, kas veica darbus, deva desmit gadu garantiju gan segumam, gan izpildītajiem darbiem.

Notika Rudzātu speciālās internātpa-

matskolas internāta mājas prezentācija. Kādreizējā prezidenta Gunta Ulmaņa dzīvesbiedre Aina Ulmane ar starptautisko un vietējo sponsoru atbalstu savāca pusi no ēkas atjaunošanai nepieciešamās summas — 20 000 latus. Otru pusi sagādāja Latvijas Bērnu fonds. Vairākas firmas dāvināja jaunu sadzīves tehniku, iekārtas — virtuves mēbeles, plīti, mikroviļņu krāsnis, veļas mazgājamo mašīnu un žāvētāju. Celtnieki, kas veica būvdarbus, uzdāvināja satelitantenu. Par skolas līdzekļiem tika sagādātas guļamistabu mēbeles. Aprikojuma un remontam izmantoto materiālu ziņā atjaunotā internāta ēkai tobrīd Latgalē gandrīz nebija līdzinieku. Toreiz Bērnu fonda prezidents Andris Bērziņš «Novadniekam» teica, ka nākotnē turpināsies skolas labiekārtošana, tiks uzbūvētas arī pilnīgi jaunas internāta ēkas. Internātskolas bērni līdz tam dzīvoja skolas ēkā, pa 14 — 15 vienā istabā.

SIA «Mežrozīte HES» saņēma Livānu novada domes būvatļauju Straumes hidroelektrostacijas celtniecībai Livānos uz Dubnas.

Eiropas kultūras mantojuma dienu ietvaros, atzīmējot J. Raiņa 135. dzimšanas dienu un Raiņa muzeja Jasmuižā 35 gadu pastāvēšanu, Aizkalnē notika plašs intelektuālais pasākums. Tajā tika prezentēta muzeja nākotnes vizija. Uzsvars bija likts uz to, ka muzejs būs nevis par J. Raiņa vis-

pār, bet tas būs Raiņa jaunības muzejs, un gan ēkas, gan teritorijas izskats maksimāli jātuvinā tam, kā tie izskatījās laikā, kad tur dzīvoja dzejnieks. Saeitā piedalījās Latvijas Universitātes profesori, Latvijas muzeju pārvaldes, Raiņa Literatūras un mākslas vēstures muzeja zinātniskās padomes pārstāvji, literatūras, ainavu un arhitektūras speciālisti.

Brīvības piemineklim tika demontētas zvaigznes izpēti un restaurācijai.

Preiļu slimnīca saņēma rajona padomes atļauju ņemt kredītu 26 000 latu apmērā sonoskopu Sono Ace 8800MT iegādei. Mēneša beigās tas arī tika nopirkts. Iekārta izmaksāja 35 000 latu. Tik jaudīgas un modernas iekārtas rajona ārstniecības iestādēs pirms tam nebija.

Sākās rajona sporta kluba «Cerība» stadionā rekonstrukcijas darbi. To laikā tika palielināts skrejceļu skaits, veikta tribiņu rekonstrukcija, paplašinātas ģērbtuves. Darbi notika, gatavojoties Trīszvaigžņu spēlēm. Rekonstrukcijas darbiem 100 000 latu tika piešķirti no valsts budžeta.

Rokot tranšeju pa Preiļu parku, SIA «Daugavpils energoceltnieks» strādnieki atraka pirms tam nezināmus cilvēku apbedījumus. Atradumus attiecīgās iestādes nodeva tālākai izpētei.

Sagatavoja L. Rancāne

Izmantots 2000. gada «Novadnieka» komplekts